

Finansal Kurumlar Birliği

Ekonomik Görünüm Endeksi Bülteni

2025 NİSAN

Akademik Danışmanlar

Doç. Dr. İbrahim SIRMA

Prof. Dr. Murat ŞEKER

Doç. Dr. Arif SALDANLI

Doç. Dr. Hakan BEKTAŞ

Araştırmacılar

Doç. Dr. Şeref BOZOKLU

Doç. Dr. Elçin ŞİŞMANOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Sümeyra UZUN

Finansal Kurumlar Birliği

Esentepe Mah. Büyükdere Cad. Bahar Sok. No: 13 River Plaza Kat: 18 Ofis No: 48-49 34394 Şişli /
İSTANBUL

0212 924 44 70

<https://www.fkb.org.tr/>

fkb@fkb.org.tr

Kaynak Gösterimi: Sırma, İ., M. Şeker, A. Saldanlı, H. Bektaş, vd.; (2025). *Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi Bülteni Nisan 2025* İstanbul.

ÖNSÖZ

Banka dışı finans sektörünün gelişmesi yönünde önemli bir misyon yüklenen Finansal Kurumlar Birliği (FKB) ile İstanbul Üniversitesi arasında *Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi* oluşturulmasına ilişkin imzalanan protokol kapsamında; 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu uyarınca FKB bünyesinde işletilmekte olan Merkezi Fatura Kaydı Sistemi'nde (MFKS) ve Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sistemi'nde (FKSTS) yer alan veriler ile FKB'nin raporlama ve istatistik faaliyetlerinde kullanılan Finansman Sektörü verilerinden hareketle FKB Ekonomik Görünüm Endeksi ve alt endeksler üretilmektedir.

Bu kapsamda; 6361 sayılı Kanun uyarınca Birlik bünyesinde kurulmuş olan ve dijitalleşmeye verdiğimiz önem ile ilave fonksiyonlar eklenerek 2015 yılından bu yana faaliyetine devam eden MFKS, FKSTS ve bunların yanı sıra Finansman Sektörü verileri endeks oluşumuna önemli girdi sağlamaktadır. Faktoring şirketleri ve bankalara temlik edilen ticari alacakları ve ödeme araçlarını kayıt altına alan MFKS'de bugüne kadar 49,5 milyon adet belge işleme alınmıştır. Finansal kiralama şirketleri, katılım, yatırım ve kalkınma bankalarının imzaladıkları finansal kiralama sözleşmelerini kayıt altına alan FKSTS'de ise bugüne kadar 224 binin üzerinde sözleşme tescil edilmiştir. Söz konusu iki sistemden alınacak anlık veriler ile Finansman Sektörü işlem hacmi ve sözleşme adedi verileri ile oluşturulan endeksin; Türkiye'de ticaret ve yatırım eğilimini ölçümleyen öncü gösterge olması hedeflenmektedir. Aynı zamanda sektör temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi ile sektörün iktisadi beklentileri ve yönelimleri tespit edilmektedir. Bahsi geçen araştırmalar İstanbul Üniversitesi'ndeki akademik ekip tarafından yürütülmekte olup, sonuçlar her ay düzenli olarak kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

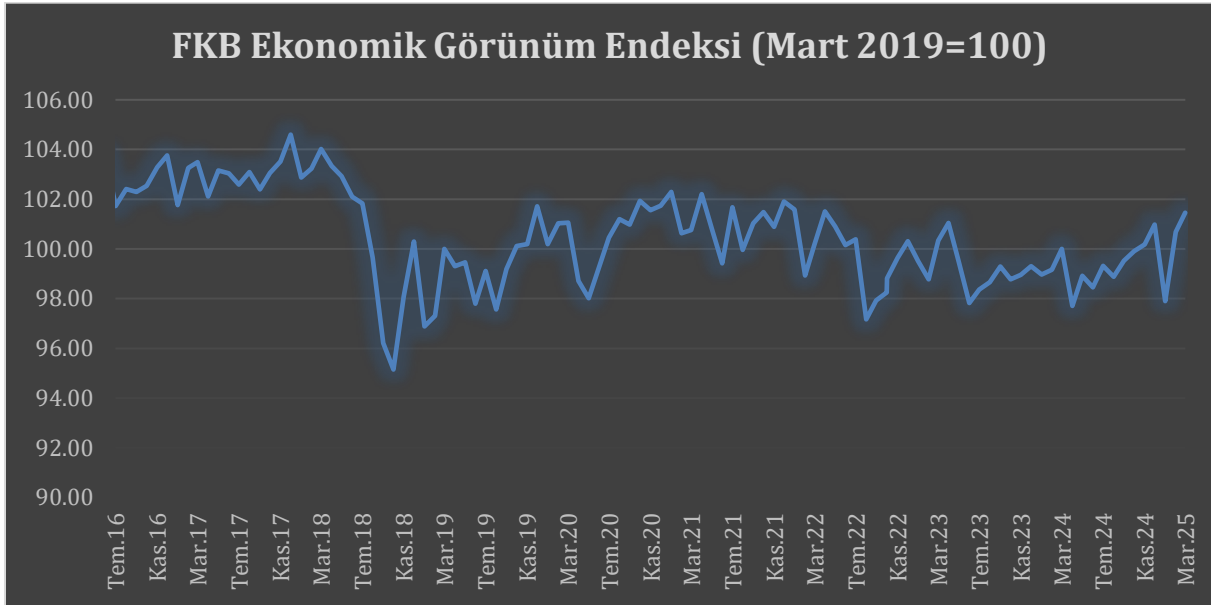
Finansal Kurumlar Birliği

İstatistik ve Ekonomik Araştırmalar

1. Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi (FKB – EGE) Sonuçları

Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi (FKB-EGE), Merkezi Fatura Kaydı Sistemi (MFKS) ve Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sistemi (FKSTS) veri tabanı ile FKB bünyesinde raporlama ve istatistik faaliyetlerine konu olan Finansman Sektör verilerden türetilmiş bir endekstir. FKB-EGE, FKB Faktoring Sektörü Endeksi, FKB Finansal Kiralama Sektörü Endeksi ve FKB Finansman Sektörü Endeksi olmak üzere üç alt endeksi içinde barındıran bir bileşke endekstir. Endeksin metadatası 2015 şubat ayı itibariyle başlayan aylık frekans verilerine dayanmaktadır. Metodolojide detayları belirtildiği üzere yapılan analizler neticesinde 2019 Mart verisi baz dönem olarak belirlenmiştir. Aylık olarak açıklanacak bileşke ve alt endeklerde değerin yükselmesi ekonomik görünümün olumlu yönde, düşmesi ise olumsuz yönde yorumlanmalıdır.

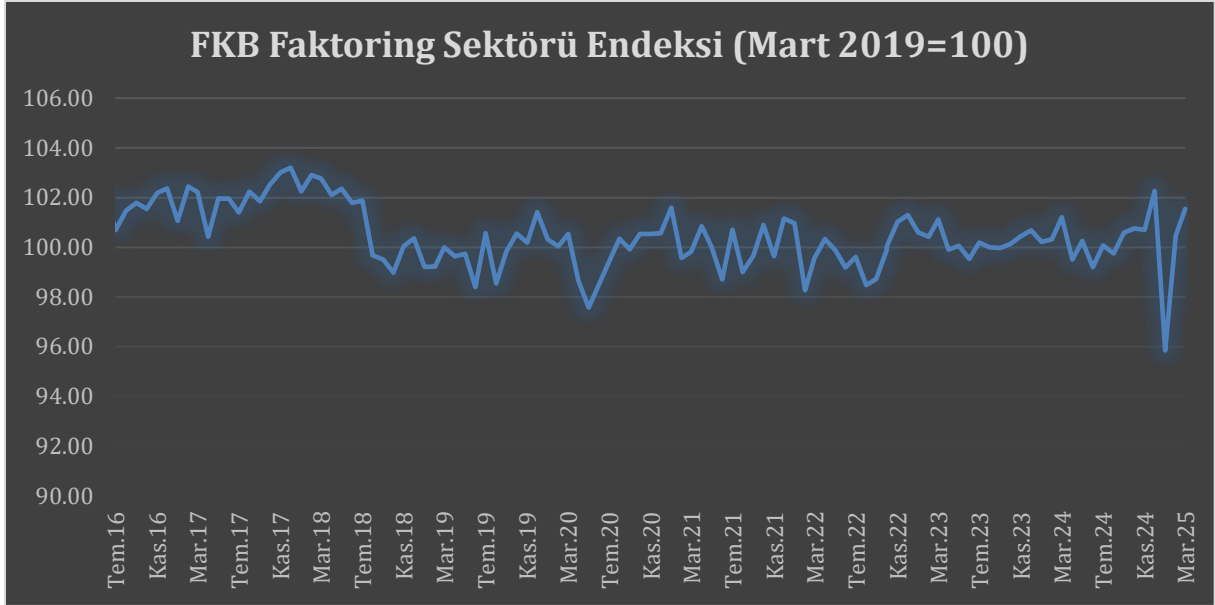
FKB-EGE, şubat 2015 tarihinden itibaren aylık olarak hesaplanmıştır. Mart 2018 tarihine kadar yükselen endeks Nisan 2018'den itibaren düşmeye başlamış ve Ekim 2018 tarihinde en düşük değerini grmştir. Kasım 2018'den itibaren tekrar yükselmeye başlayan endeks, endeksi oluşturan sektörlerdeki gidişata göre dalgalı bir seyir izlemektedir. FKB-EGE **Mart** ayında, şubat ayına göre **0,77 puan artarak 101,45 puana** yükselmiştir.



Grafik 1: FKB-Ekonomik Görünüm Endeksi

1.1. FKB Faktoring Sektörü Endeksi

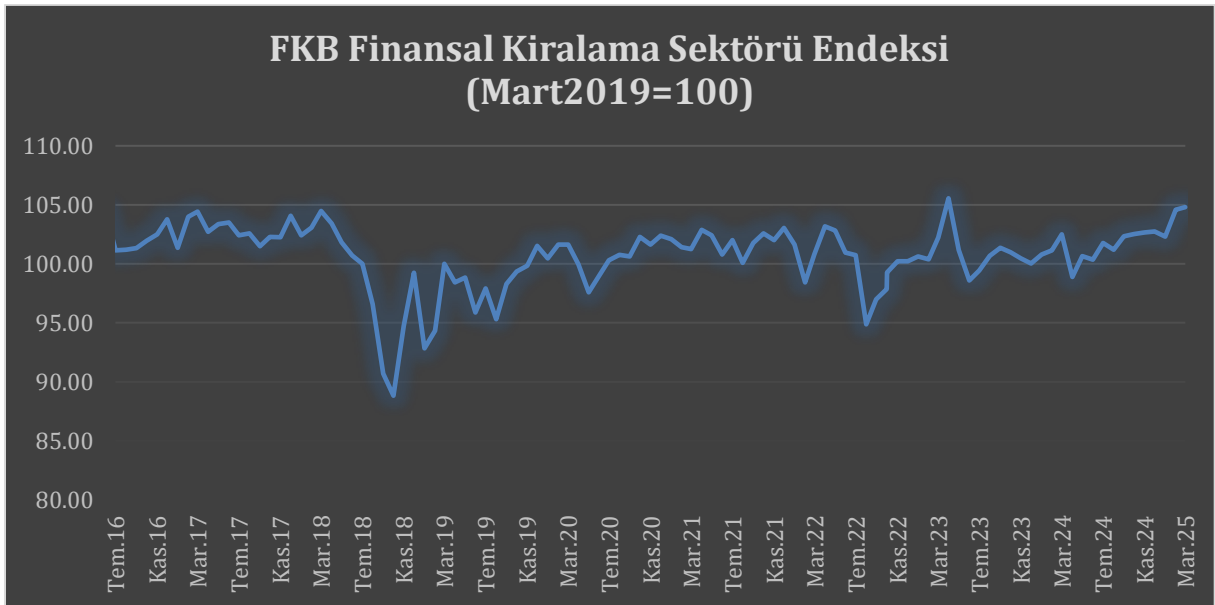
Merkezi Fatura Kaydı Sistemi (MFKS) ile FKB bünyesindeki raporlama ve istatistik faaliyetlerinde kullanılan verilerden türetilen endeks, en düşük değerini Ocak 2025 tarihinde 95,85 puanla, en yüksek değerini ise 103,59 puanla Mart 2015 tarihinde almıştır. Endeks, faktoring sektörünün gidişatına göre dalgalı bir seyir izlemektedir. Endeksin son aylardaki değişimine bakıldığında şubat 2025 verilerine göre **100,48** olan endeks değerini, **1,07 puan artarak Mart** ayında **101,55 puana** yükseldiği görülmektedir.



Grafik 2: FKB Faktoring Sektörü Endeksi

1.2. FKB Finansal Kiralama Sektörü Endeksi

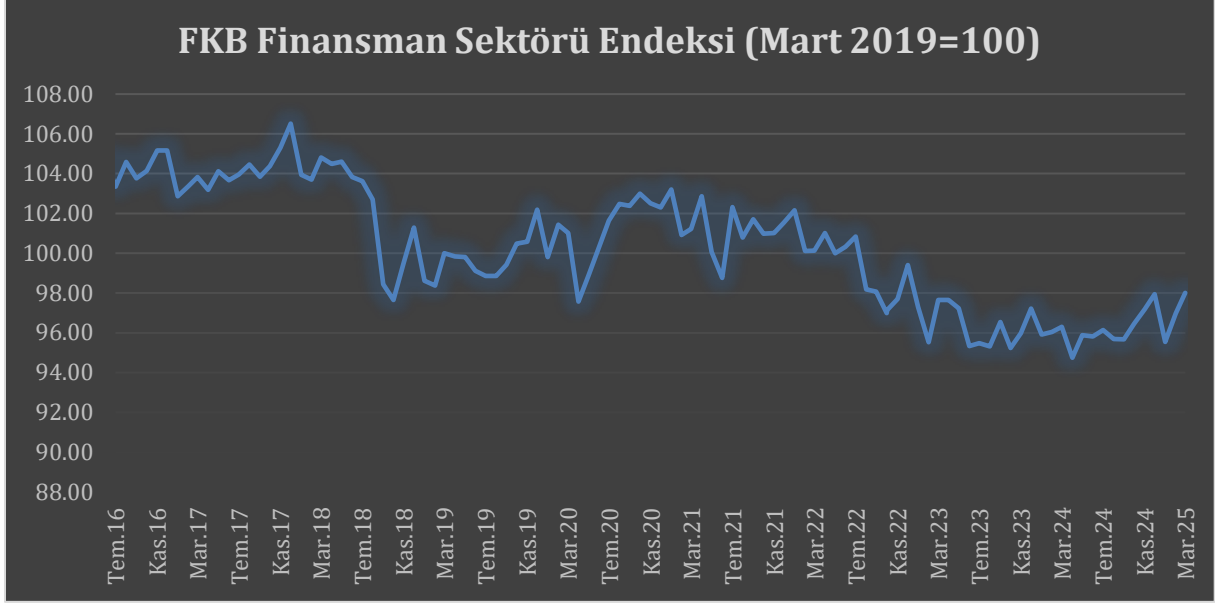
Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sistemi (FKSTS) veri tabanı ile FKB bünyesinde raporlama ve istatistik faaliyetlerinde kullanılan verilerden türetilen endeks en düşük değerini Ekim 2018’de 88,82 puanla, en yüksek değerini ise Nisan 2023 tarihinde 105,55 puanla almıştır. Finansal kiralama sektöründen elde edilen verilere göre hesaplanan endeks sektör gidişatına göre dalgalı bir seyir izlemektedir. Şubat 2025 verilerine göre **104,59** puan olan endeks değeri **Mart** ayında **0,22 puan artarak 104,81 puana** yükselmiştir.



Grafik 3: FKB Finansal Kiralama Sektörü Endeksi

1.3. FKB Finansman Sektörü Endeksi

FKB bünyesinde raporlama ve istatistik faaliyetlerinde kullanılan verilerden türetilen endeks en düşük değerini 94,75 puanla Nisan 2024 tarihinde, en yüksek değerini ise 106,52 puanla Aralık 2017 tarihinde almıştır. Endeksin son aylardaki verilerine bakıldığında Şubat 2025 tarihinde **96,97** puan olan endeks **1,03** puan artarak **Mart** ayında **98,00** puana yükselmiştir.



Grafik 4: FKB Finansman Sektörü Endeksi

2. Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi Sonuçları

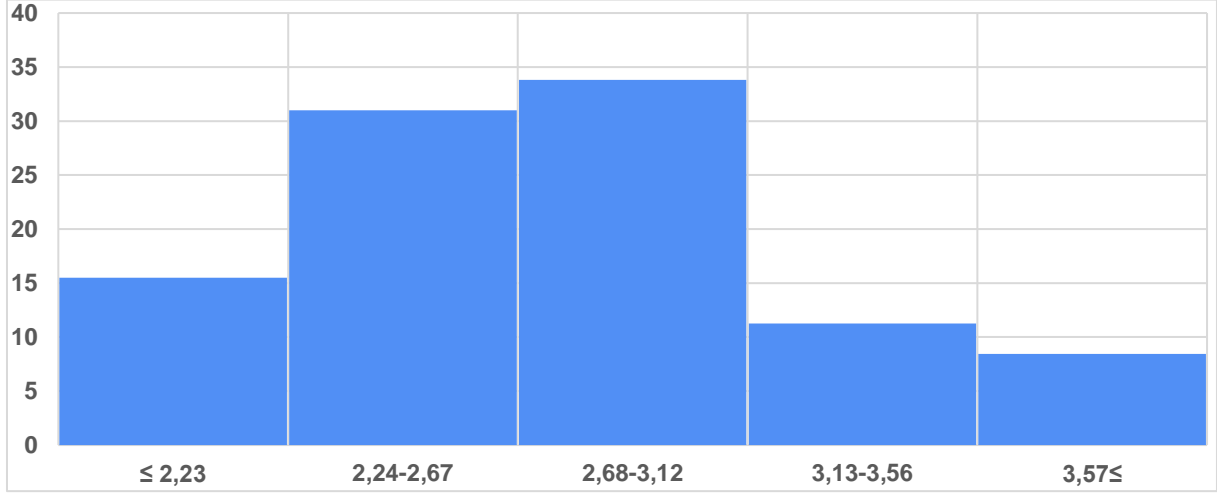
Finansal Kurumlar Birliği (FKB) Nisan ayı Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi, 1 Nisan 2025 – 8 Nisan 2025 tarihleri arasında 81 katılımcı tarafından yanıtlanmış ve sonuçlar, katılımcıların yanıtları toplulaştırılarak değerlendirilmiştir. Bu araştırma FKB üyesi olan Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman, Varlık Yönetim ve Tasarruf Finansman sektörlerinde faaliyet gösteren şirket yöneticileri ile yürütülmüştür. Ayrıca, FKB yönetimi ve uzmanlarından katılım sağlanmıştır. Her ay düzenli olarak yürütülecek bu araştırmanın sonuçları FKB üyelerinin ekonomiye ve sektörlerine ilişkin beklentilerinin gözlemlenmesi hedeflenmektedir.

Tablo 1: Katılımcı Profili

| Katılımcı Profili | Yanıtlayan |
|--------------------|------------|
| Faktoring | 33 |
| Finansal Kiralama | 10 |
| Finansman | 12 |
| Tasarruf Finansman | 1 |
| Varlık Yönetim | 18 |
| Profesyoneller | 7 |
| TOPLAM | 81 |

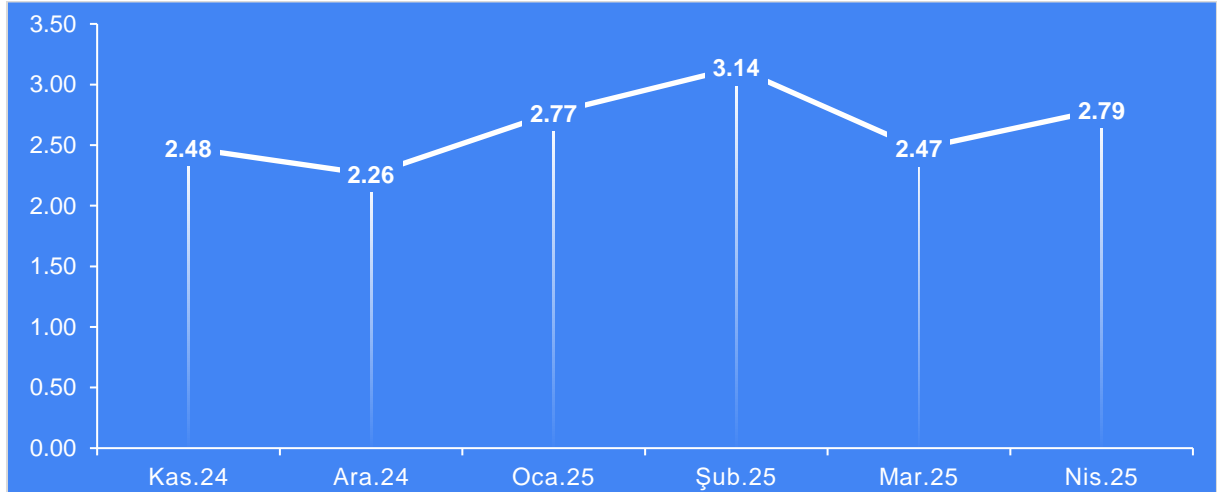
2.1. Enflasyon Beklentileri

Araştırmada sektör yöneticilerinin enflasyon beklentileri cari ay sonu, cari yıl sonu ve gelecek yıl sonu olarak sorulmuştur. 2025 yılı Nisan ayı anket döneminde, katılımcıların aylık enflasyon beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 15,5'inin 2,23'den düşük, yüzde 31'inin 2,24-2,67 aralığında, yüzde 33,8'inin 2,68-3,12 aralığında, yüzde 11,3'ünün 3,13-3,56 aralığında, yüzde 8,5'inin ise 3,57'den büyük olduğu gözlenmektedir.



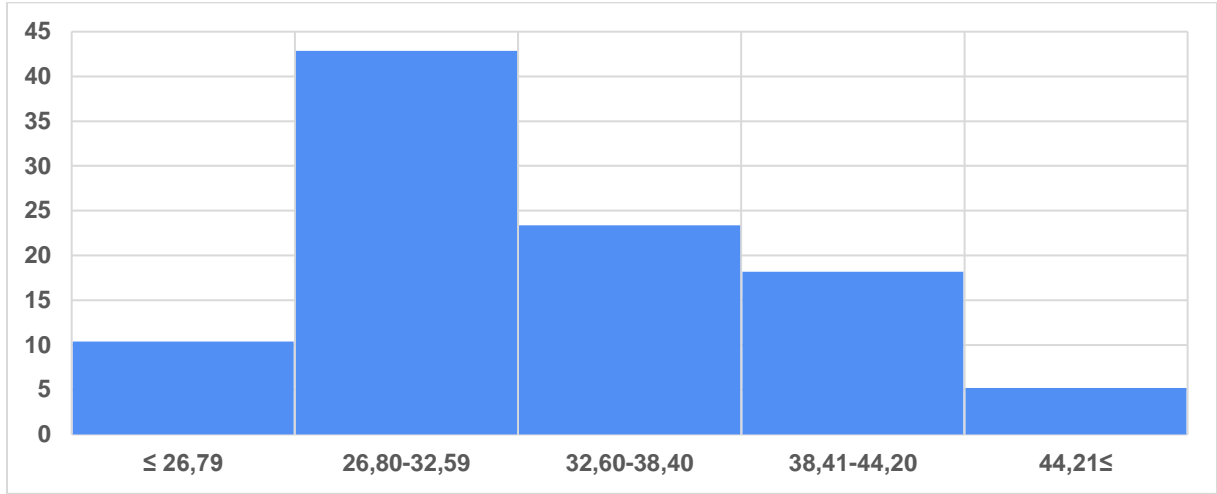
Grafik 5: Aylık Enflasyon Beklentisi

Aykırı değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Nisan ayı enflasyon beklentisinin ortalama %2,79 olduğu tespit edilmiştir.** Aylık enflasyon beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcıların verdikleri cevaplara göre aylık enflasyon beklentisi değişiminde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin ortaya çıktığı görölmektedir.



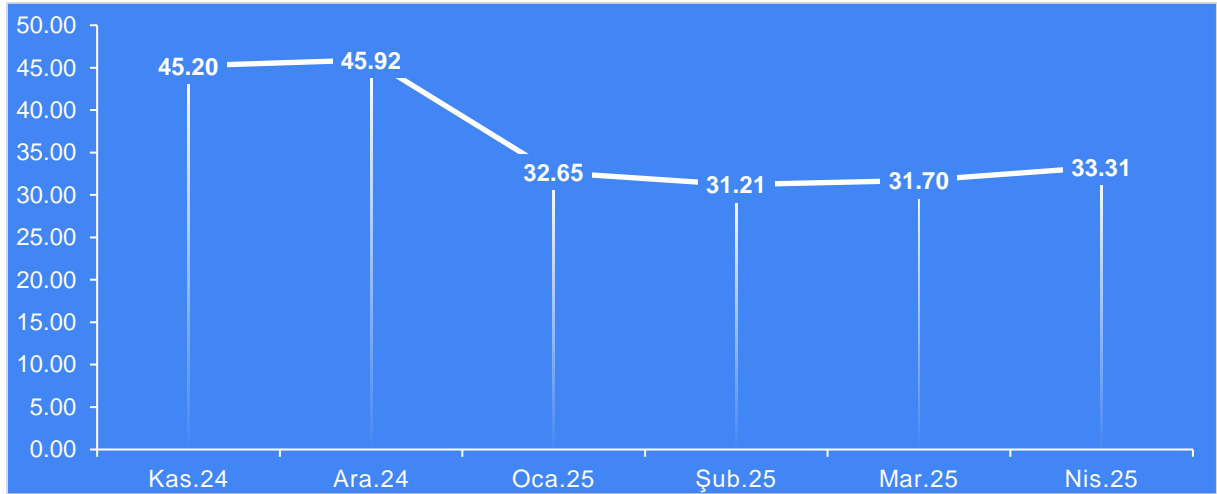
Grafik 6: Aylık Enflasyon Beklentisi Değişimi

Katılımcıların cari yıl sonu enflasyon beklentileri değerlendirildiğinde, yüzde 10,4'ünün 26,79'dan düşük, yüzde 42,9'unun 26,80-32,59 aralığında, yüzde 23,4'ünün 32,60-38,40 aralığında, yüzde 18,2'sinin 38,41-44,20 aralığında, yüzde 5,2'sinin ise 44,21'den büyük olduğu gözlenmektedir.



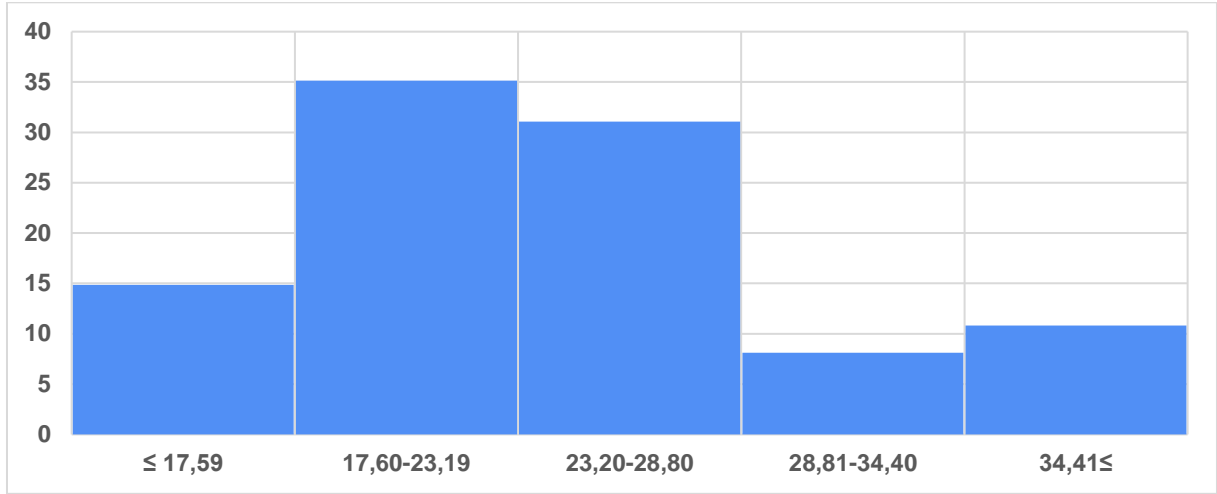
Grafik 7: Cari Yıl Sonu Enflasyon Beklentisi

Aykırı değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada cari yıl sonu enflasyon beklentisi ortalamasının, **Nisan ayında 2025 yıl sonu için %33,71 olduğu tespit edilmiştir.** Cari yıl sonu enflasyon beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde, cari yıl sonu enflasyon beklentisi değişiminde katılımcılar ilk aylarda genel olarak bir düşüş olacağı, son aylarda ise kısmen aynı seviyede kalacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmişlerdir.



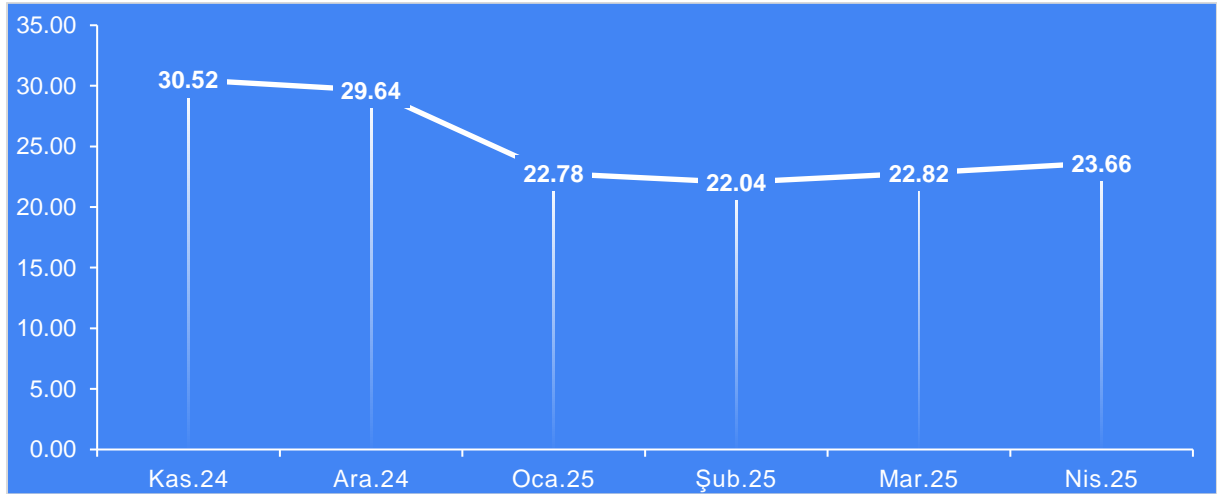
Grafik 8: Cari Yıl Sonu Enflasyon Beklentisi Değişimi

Katılımcıların gelecek yıl sonu enflasyon beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 14,9'unun 17,59'dan düşük, yüzde 35,1'inin 17,60-23,19 aralığında, yüzde 31,1'inin 23,20-28,80 aralığında, yüzde 8,1'inin 28,81-34,40 aralığında, yüzde 10,8'inin ise 34,41'den büyük olduğu gözlenmektedir.



Grafik 9: Gelecek Yıl Sonu Enflasyon Beklentisi

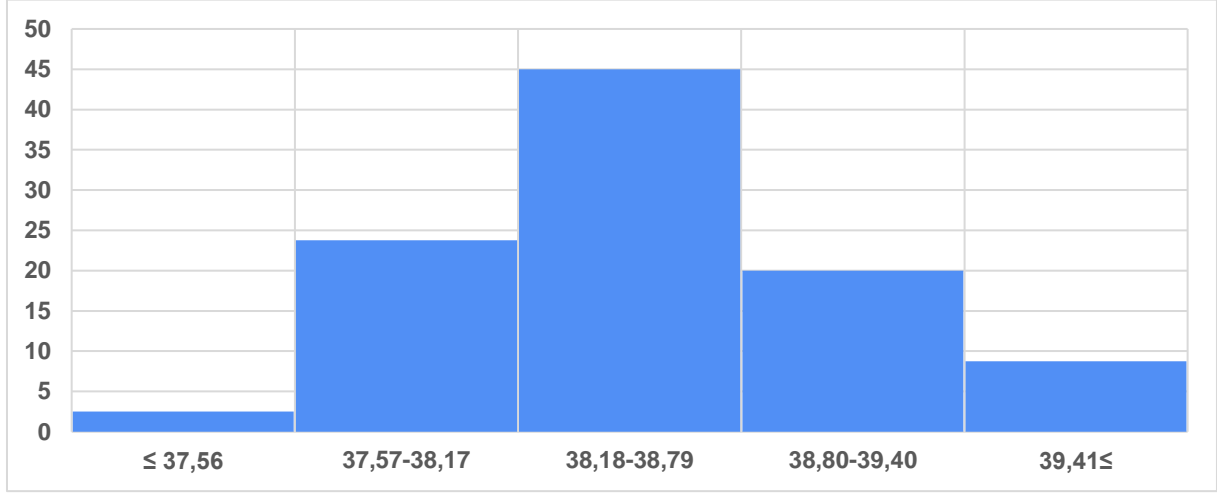
Aykırı değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada gelecek yıl sonu enflasyon beklentisi ortalamasının, **Nisan ayında 2026 yıl sonu için %23,66 olduğu tespit edilmiştir.** Gelecek yıl sonu enflasyon beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde, gelecek yıl sonu enflasyon beklentisi değişiminde katılımcılar ilk aylarda genel olarak bir düşüş olacağı, son aylarda ise kısmen aynı seviyede kalacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmişlerdir.



Grafik 10: Gelecek Yıl Sonu Enflasyon Beklentisi Değişimi

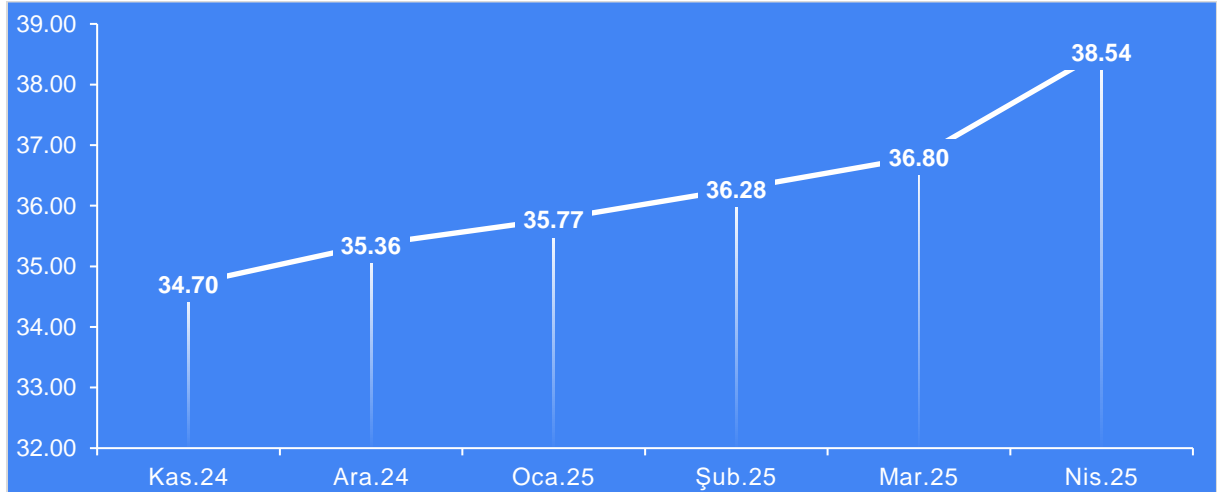
2.2. Kur Beklentileri

Araştırmada sektör yöneticilerinin ABD dolar kuru beklentileri cari ay sonu, cari yıl sonu ve gelecek yıl sonu olarak sorulmuştur. Katılımcıların cari ay sonu ABD dolar kuru beklentisi tahminleri değerlendirildiğinde yüzde 2,5'inin 37,56'dan düşük, yüzde 23,8'inin 37,57-38,17 aralığında, yüzde 45'inin 38,18-38,79 aralığında, yüzde 20'sinin 38,80-39,40 aralığında, yüzde 8,8'inin ise 39,41'den büyük olduğu gözlenmektedir.



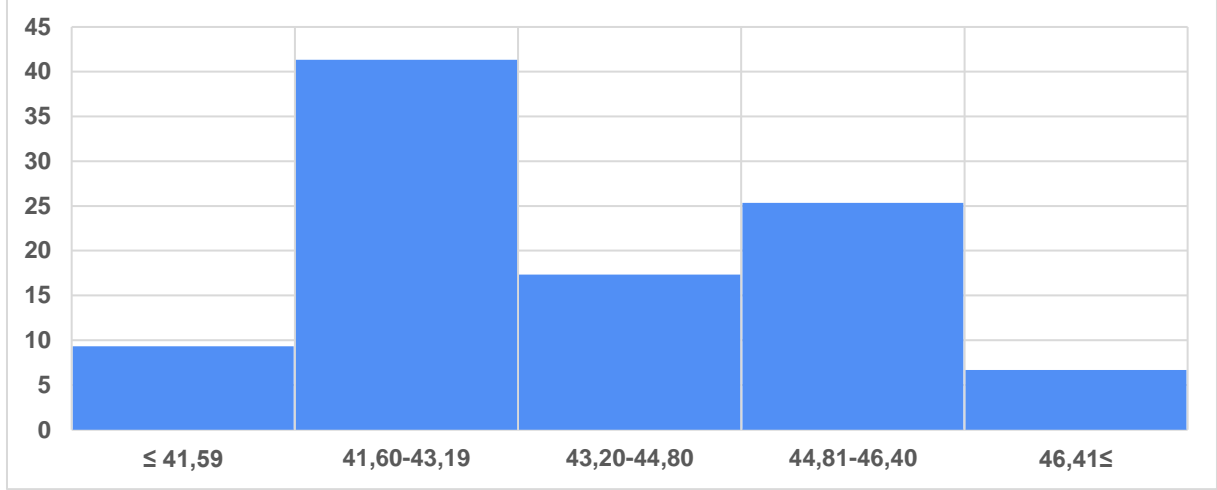
Grafik 11: Cari Ay Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi

Aykırı değerlerin dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Nisan ayı sonu ABD dolar kuru beklentisinin ortalama 38,54 TL olduğu tespit edilmiştir.** Cari ay sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar cari ay sonu ABD dolar kuru beklentisi değişiminde genel olarak bir artış olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmiştirler.



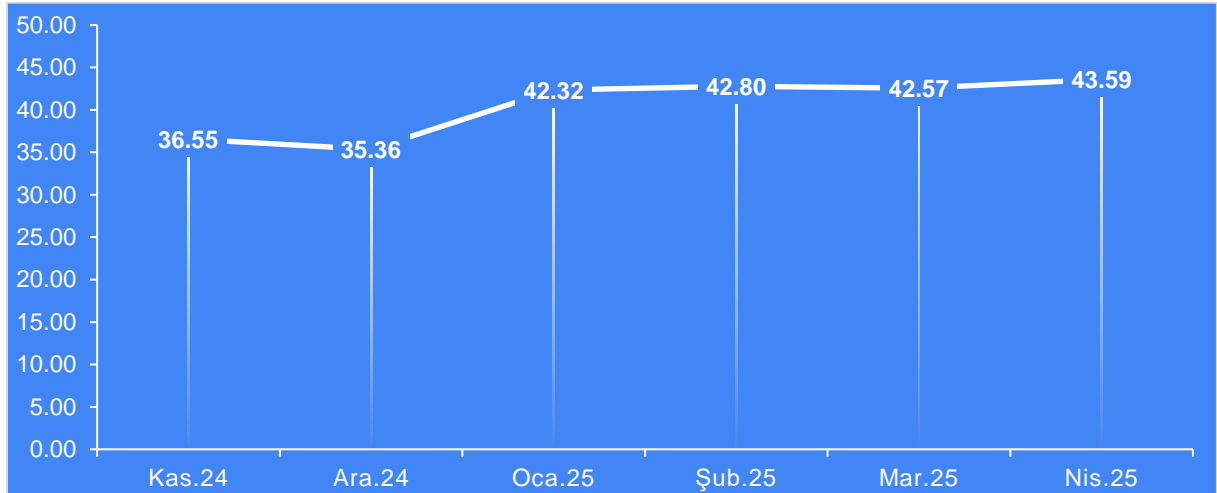
Grafik 12: Cari Ay Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi Değişimi

Araştırmada sektör yöneticilerinin ABD doları kuru beklentileri cari ay sonu, cari yıl sonu ve gelecek yıl sonu olarak sorulmuştur. Katılımcıların cari yıl sonu ABD doları kuru beklentileri değerlendirildiğinde, yüzde 9,3'ünün 41,59'dan düşük, yüzde 41,3'ünün 41,60-43,19 aralığında, yüzde 17,3'ünün 43,20-44,80 aralığında, yüzde 25,3'ünün 44,81-46,40 aralığında, yüzde 6,7'sinin ise 46,41'den büyük olduğu gözlenmektedir.



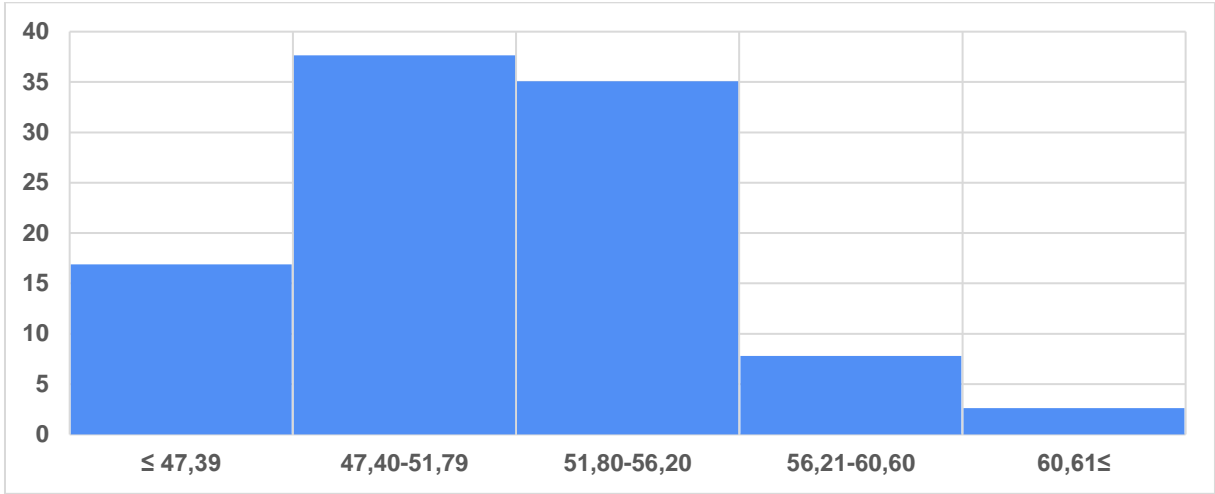
Grafik 13: Cari Yıl Sonu ABD Doları Kuru Beklentisi

Aykırı değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada cari yıl sonu ABD doları kuru beklentisi ortalamasının, **Nisan ayında 2025 yıl sonu için 43,59 TL olduğu tespit edilmiştir**. Cari yıl sonu ABD doları kuru beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar cari yıl sonu ABD doları kuru beklentisi değişiminde ilk aylarda genel olarak bir düşüş olacağı yönünde, son aylarda ise bir artış olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmiştirler.



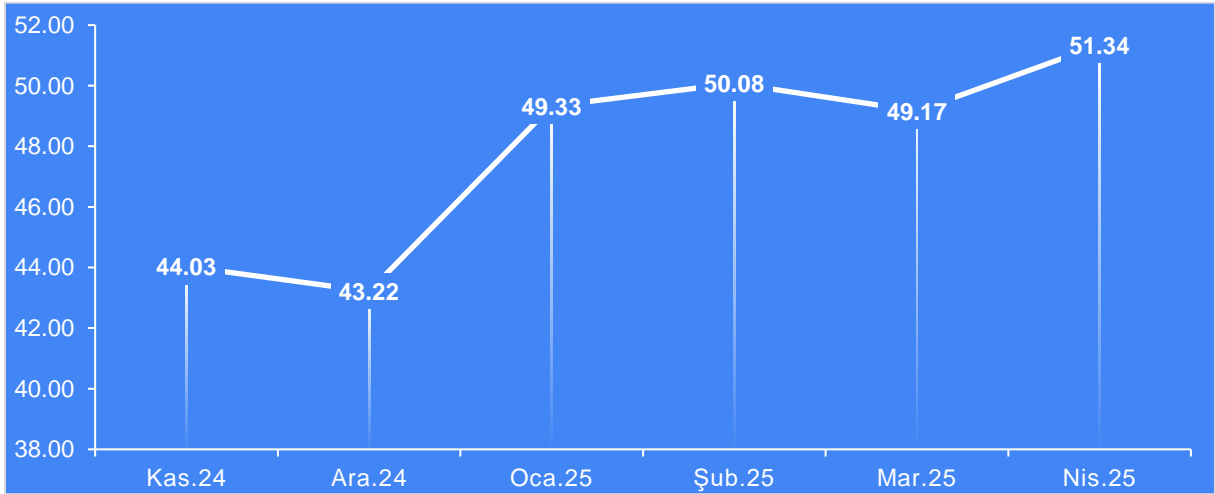
Grafik 14: Cari Yıl Sonu ABD Doları Kuru Beklentisi Değişimi

Katılımcıların gelecek yıl sonu ABD dolar kuru beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 16,9'unun 47,39'dan düşük, yüzde 37,7'sinin 47,40-51,79 aralığında, yüzde 35,1'inin 51,80-56,20 aralığında, yüzde 7,8'inin 56,21-60,60 aralığında, yüzde 2,6'sının ise 60,61'den büyük olduğu gözlenmektedir.



Grafik 15: Gelecek Yıl Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi

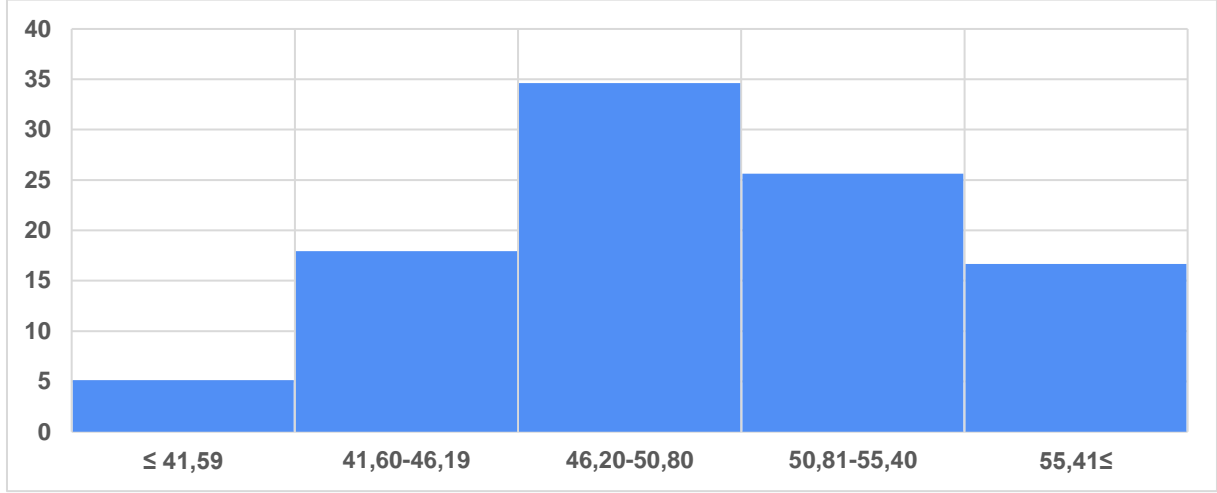
Aykırı değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada gelecek yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamasının, **Nisan ayında 2026 yıl sonu için 51,34 TL olduğu tespit edilmiştir.** Gelecek yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde gelecek yıl sonu ABD dolar kuru beklentisi değişiminde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin ortaya çıktığı görülmektedir.



Grafik 16: Gelecek Yıl Sonu ABD Dolar Kuru Beklentisi Değişimi

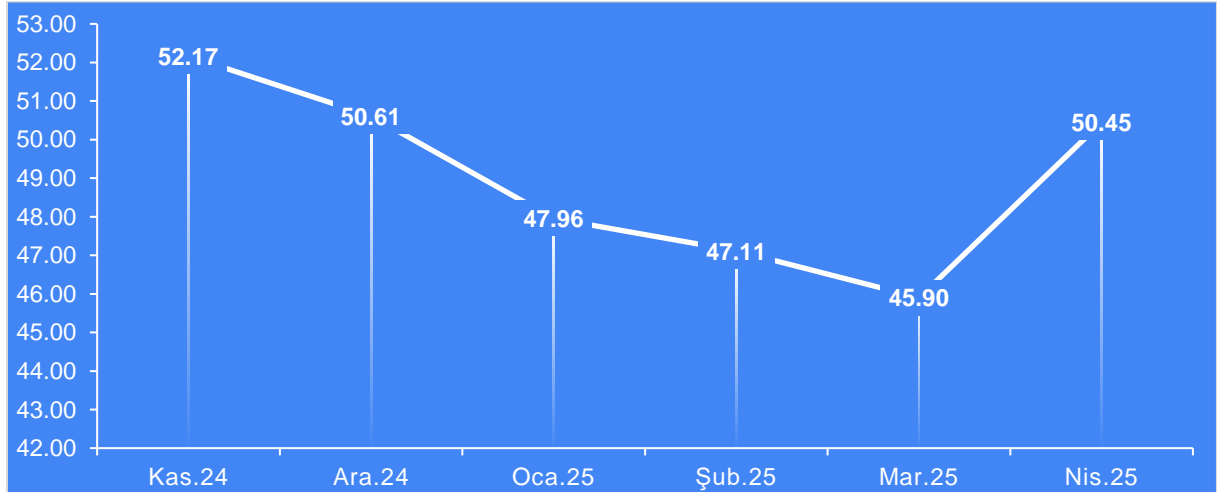
2.3. Faiz Beklentileri

Araştırmada sektör yöneticilerinin kısa vadeli ticari kredi faiz oranı ve sektörel ortalama faiz oranı beklentileri sorulmuştur. Katılımcıların kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentisi tahminleri değerlendirildiğinde; yüzde 5,1'inin 41,59'dan düşük, yüzde 18'inin 41,60-46,19 aralığında, yüzde 34,6'sının 46,20-50,80 aralığında, yüzde 25,6'sının 50,81-55,40 aralığında, yüzde 16,7'sinin ise 55,41'den büyük olduğu gözlenmektedir.



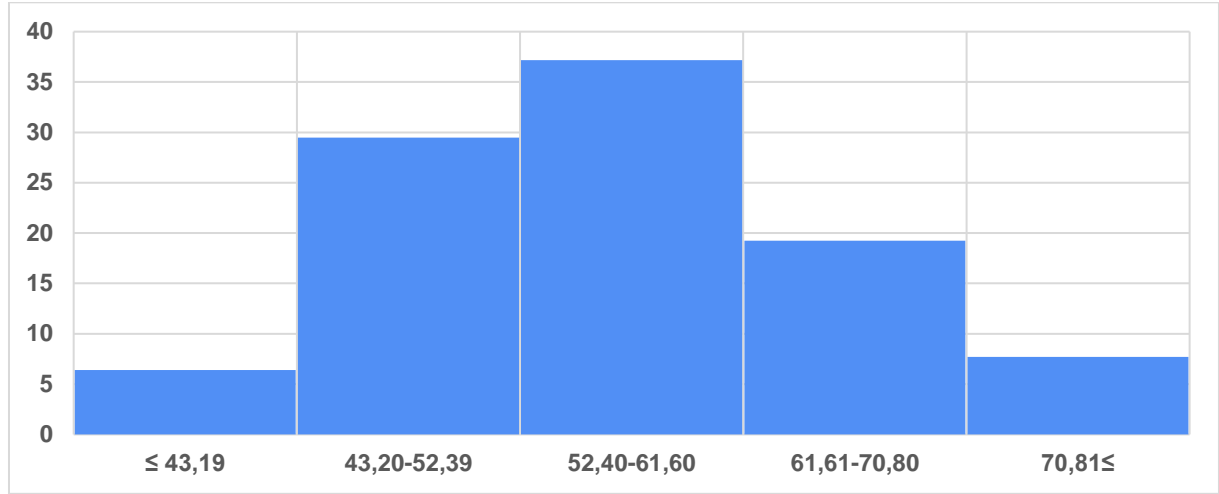
Grafik 17: Kısa Vadeli Ticari Kredi Faiz Oranı Beklentisi

Aykırı değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Nisan ayında kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentisinin ortalama %50,45 olduğu tespit edilmiştir.** Kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde katılımcılar ilk aylarda genel olarak bir düşüş olacağı yönünde, son ayda ise bir artış olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmiştirler.



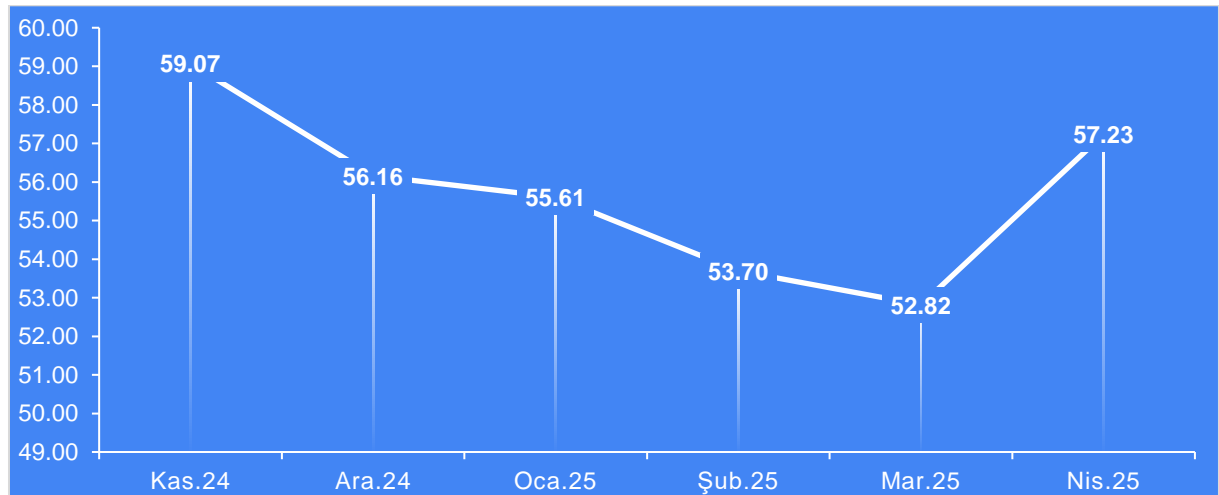
Grafik 18: Kısa Vadeli Ticari Kredi Faiz Oranı Beklentisi Değişimi

Katılımcıların sektör ortalama faiz oranı beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 6,4'ünün 43,19'dan düşük, yüzde 29,5'inin 43,20-52,39 aralığında, yüzde 37,2'sinin 52,40-61,60 aralığında, yüzde 19,2'sinin 61,61-70,80 aralığında, yüzde 7,7'sinin ise 70,81'den büyük olduğu gözlenmektedir.



Grafik 19: Sektör Ortalama Faiz Oranı Beklentisi

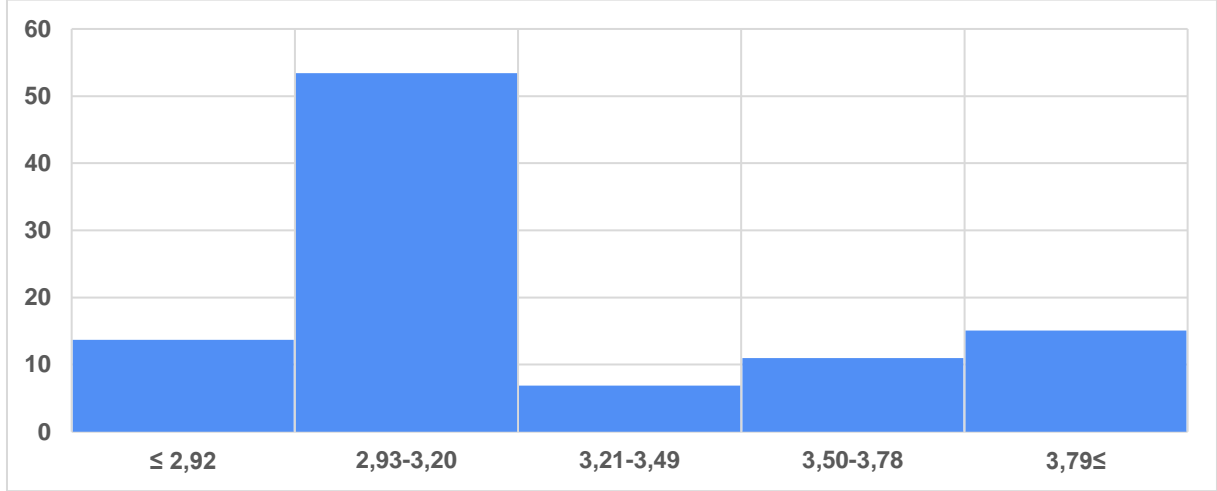
Aykırı değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Nisan ayında sektörel ortalama faiz oranı beklentisinin ortalama %57,23 olduğu tespit edilmiştir.** Sektör ortalama faiz oranı beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde, sektör ortalama faiz oranı beklentisi değişiminde katılımcılar ilk aylarda genel olarak bir düşüş olacağı yönünde, son ayda ise bir artış olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmişlerdir.



Grafik 20: Sektör Ortalama Faiz Oranı Beklentisi Değişimi

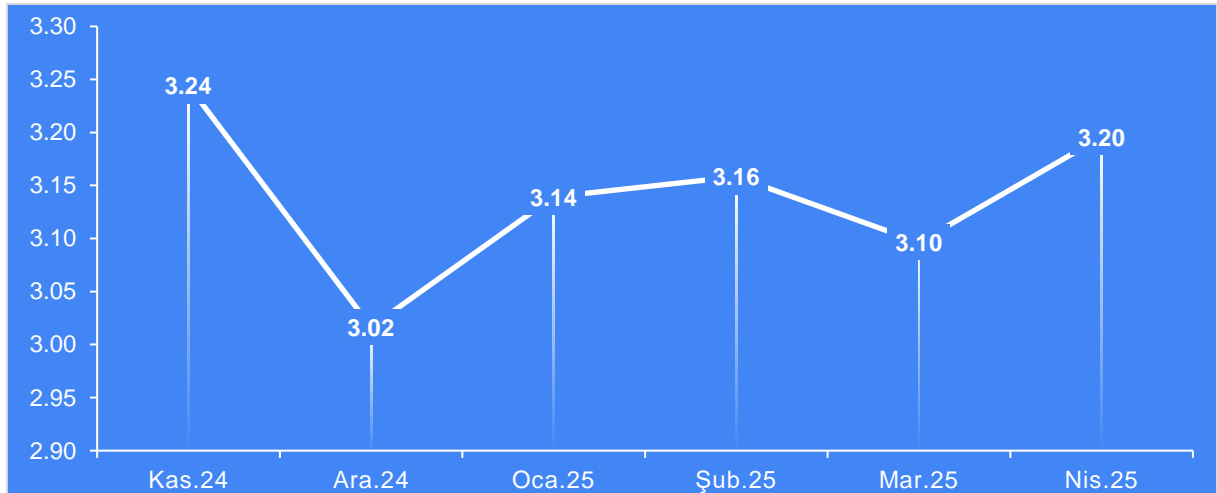
2.4. GSYH Büyüme Beklentileri

Araştırmada sektör yöneticilerinin cari yıl sonu ve gelecek yıl sonu Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) büyüme beklentileri sorulmuştur. Katılımcıların cari yıl sonu GSYH büyüme beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 13,7'sinin 2,92'den düşük, yüzde 53,4'ünün 2,93-3,20 aralığında, yüzde 6,9'unun 3,21-3,49 aralığında, yüzde 11'inin 3,50-3,78 aralığında, yüzde 15,1'inin ise 3,79'dan büyük olduğu gözlenmektedir.



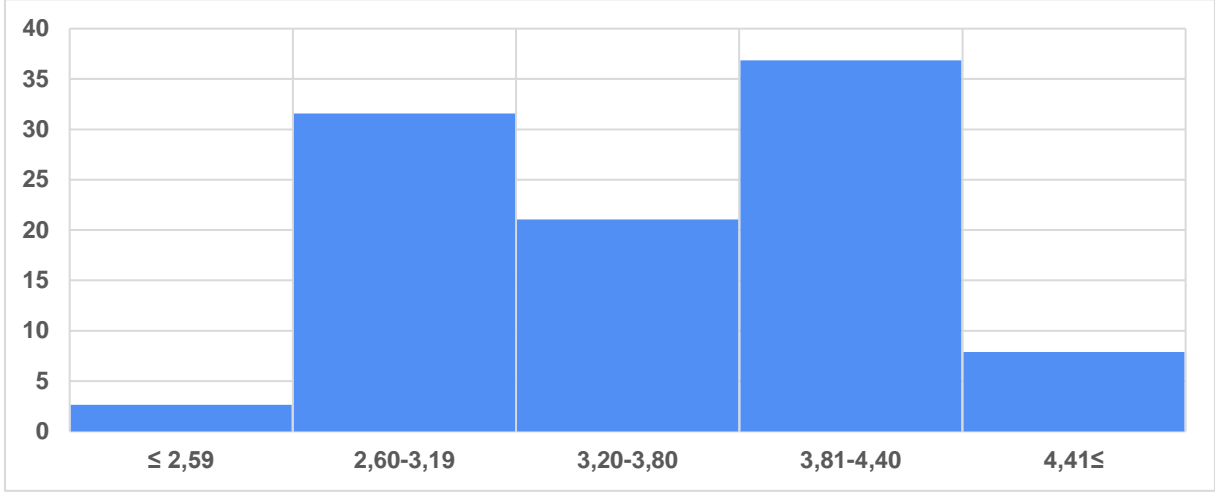
Grafik 21: Cari Yıl Sonu GSYH Büyüme Beklentisi

Aykırı değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Nisan ayında 2025 yıl sonu için GSYH büyüme beklentisi ortalama %3,20 olduğu tespit edilmiştir**. Cari yıl sonu GSYH büyüme beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde, katılımcılar cari yıl sonu GSYH büyüme beklentisi değişiminde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin ortaya çıktığı görülmektedir.



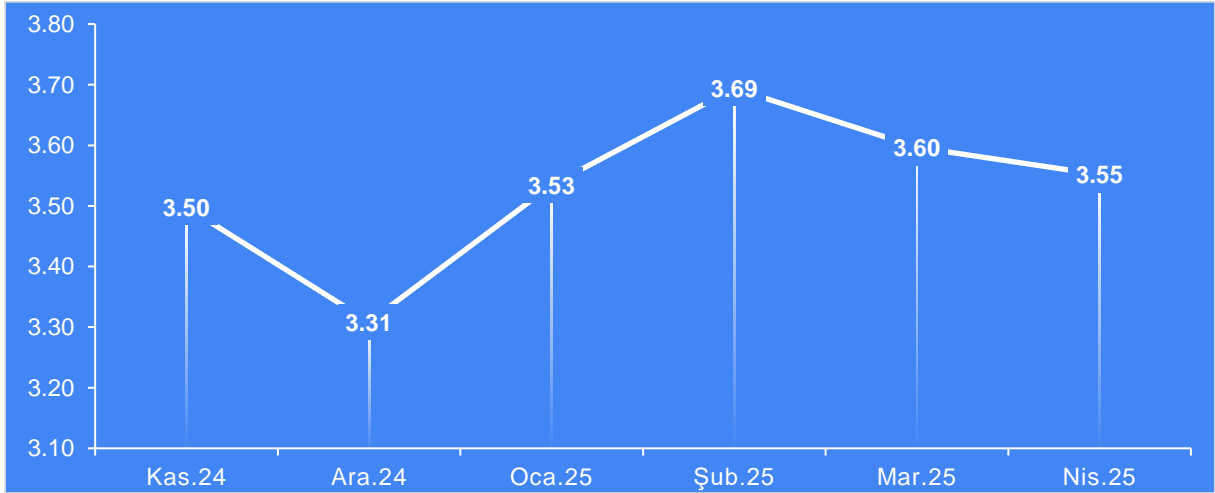
Grafik 22: Cari Yıl Sonu GSYH Büyüme Beklentisi Değişimi

Katılımcıların gelecek yıl sonu GSYH büyüme beklentileri değerlendirildiğinde; yüzde 2,6'sının 2,59'dan düşük, yüzde 31,6'sının 2,60-3,19 aralığında, yüzde 21,1'inin 3,20-3,80 aralığında, yüzde 36,8'inin 3,81-4,40 aralığında, yüzde 7,9'unun ise 4,41'den büyük olduğu gözlenmektedir.



Grafik 23: Gelecek Yıl Sonu GSYH Büyüme Beklentisi

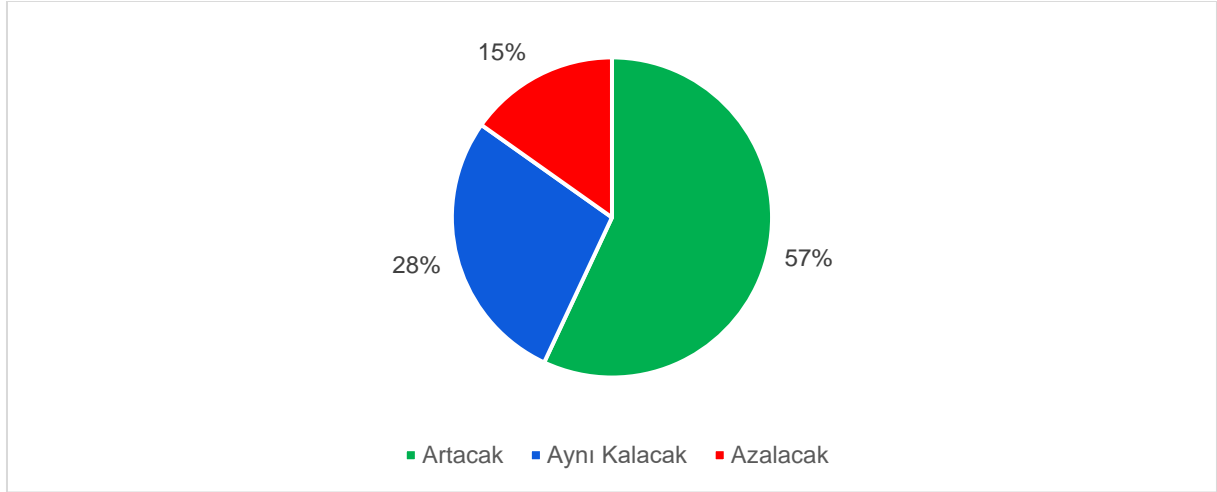
Aykırı değerler dikkate alınmayarak yapılan hesaplamada **Nisan ayında 2026 yıl sonu için GSYH büyüme beklentisi ortalama %3,55 olduğu tespit edilmiştir.** Gelecek yıl sonu GSYH büyüme beklentisi ortalamalarının son 6 aylık seyri incelendiğinde, gelecek yıl sonu GSYH büyüme beklentisi değişiminde dalgalı bir görünüm mevcudiyetinin ortaya çıktığı görülmektedir.



Grafik 24: Gelecek Yıl Sonu GSYH Büyüme Beklentisi Değişimi

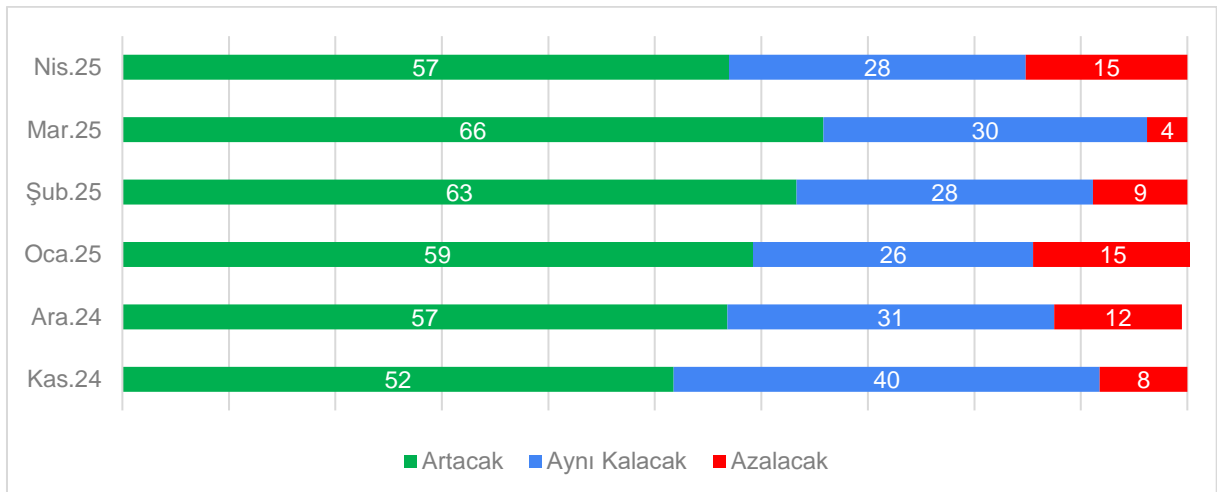
2.5. Sektörel Beklentiler

Araştırmada sektör yöneticilerinin sektörlerindeki işlem hacmi, takipteki kredi oranı, tahsilat değişimi ve genel gidişat hakkındaki beklentileri sorulmuştur. **Nisan** ayında önceki 3 aylık döneme göre gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki işlem hacmi beklentileri değerlendirildiğinde yüzde 57'si artacağını, yüzde 15'i azalacağını, yüzde 28'i ise aynı kalacağını belirtmiştir.



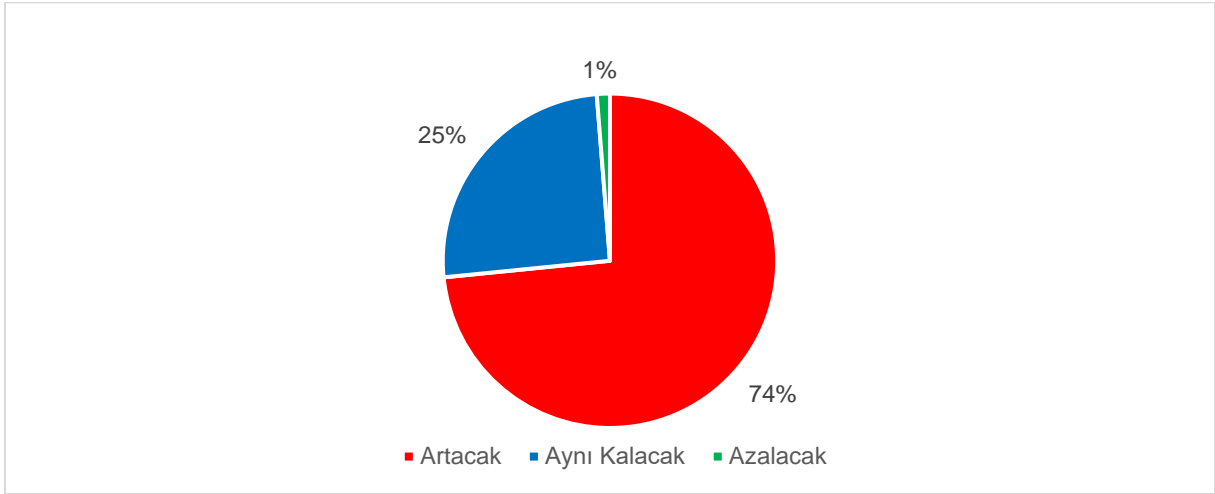
Grafik 25: İşlem Hacmi Beklentisi

Önceki 3 aylık döneme göre gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki işlem hacmi beklenti değerisinin son 6 aylık seyri incelendiğinde; katılımcıların önceki 3 aylık döneme göre gelecek 3 aylık dönemde sektörlerindeki işlem hacmi beklentilerindeki artışta ilk aylarda genel olarak bir artış olacağı, son ayda ise bir düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğu görölmüştür.



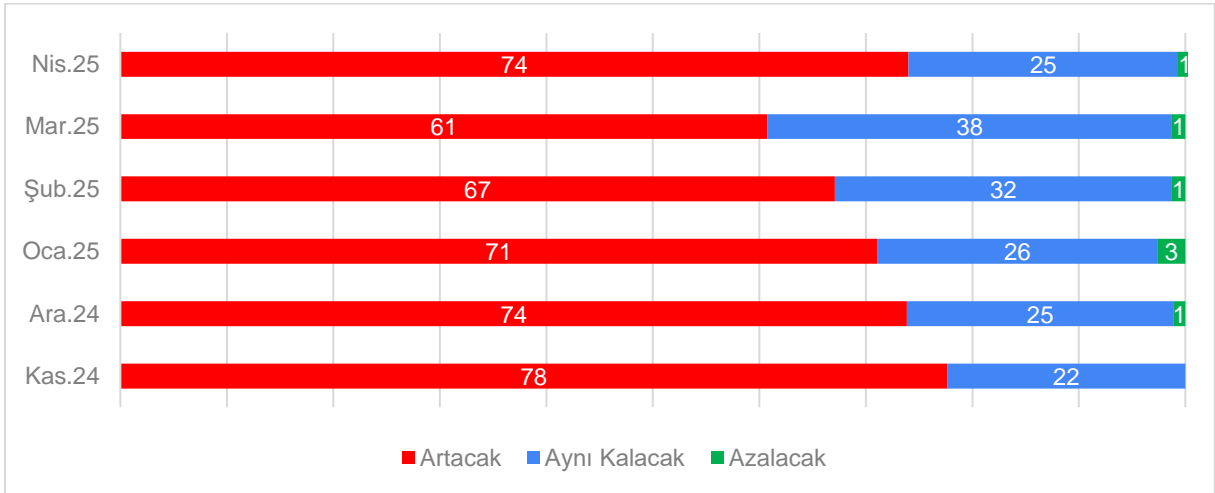
Grafik 26: İşlem Hacmi Beklentisi Değerimi

Nisan ayında gelecek 3 aylık dönemde takipteki kredi oranı (NPL) değişimi hakkında beklentileri değerlendirildiğinde; katılımcıların yüzde 74'ü artacağını, yüzde 1'i azalacağını, yüzde 25'i ise aynı kalacağını belirtmiştir.



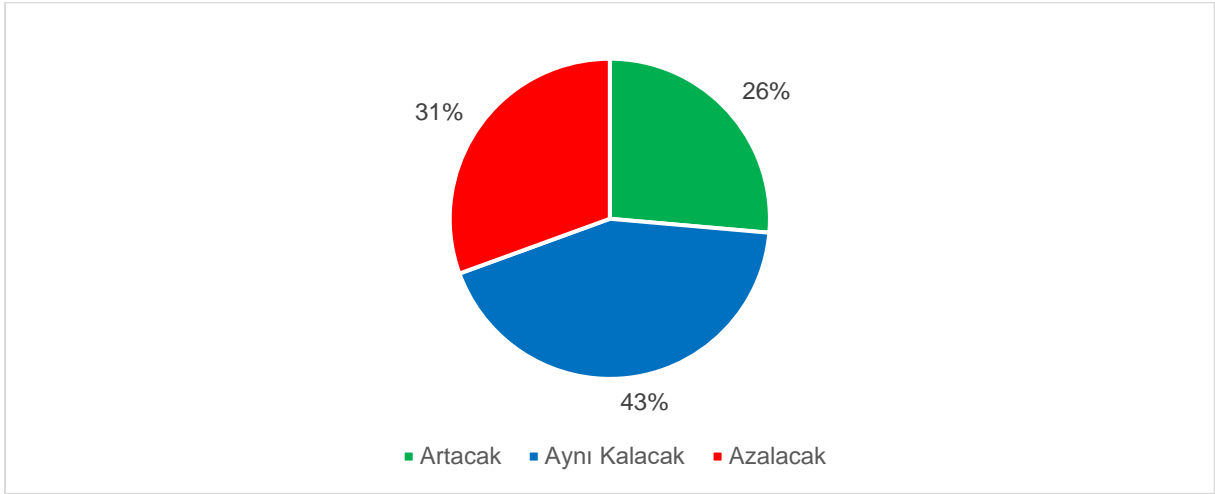
Grafik 27: Takipteki Kredi Oranı Beklentisi

Gelecek 3 aylık dönemde takipteki kredi oranı (NPL) değişimi hakkında beklentilerinin son 6 aylık seyri incelendiğinde; katılımcıların gelecek 3 aylık dönemde NPL değişimi hakkında artış beklentilerinde ilk aylarda genel olarak bir dūřüş olacağı, son ayda ise bir artış olacağı yönünde tahminlerinin olduğu görülmüştür.



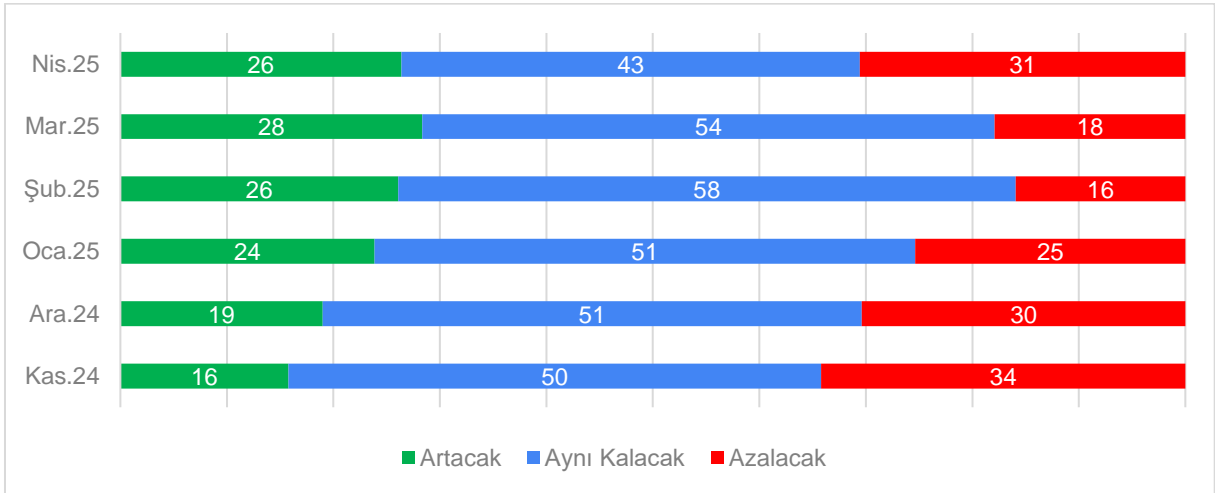
Grafik 28: Takipteki Kredi Oranı Beklentisi Değerimi

Nisan ayında gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki tahsilat değişimi hakkında beklentileri değerlendirildiğinde; katılımcıların yüzde 26'sı artacağını, yüzde 31'i azalacağını, yüzde 43'ü ise değerleşmeyeceğini belirtmiştir.



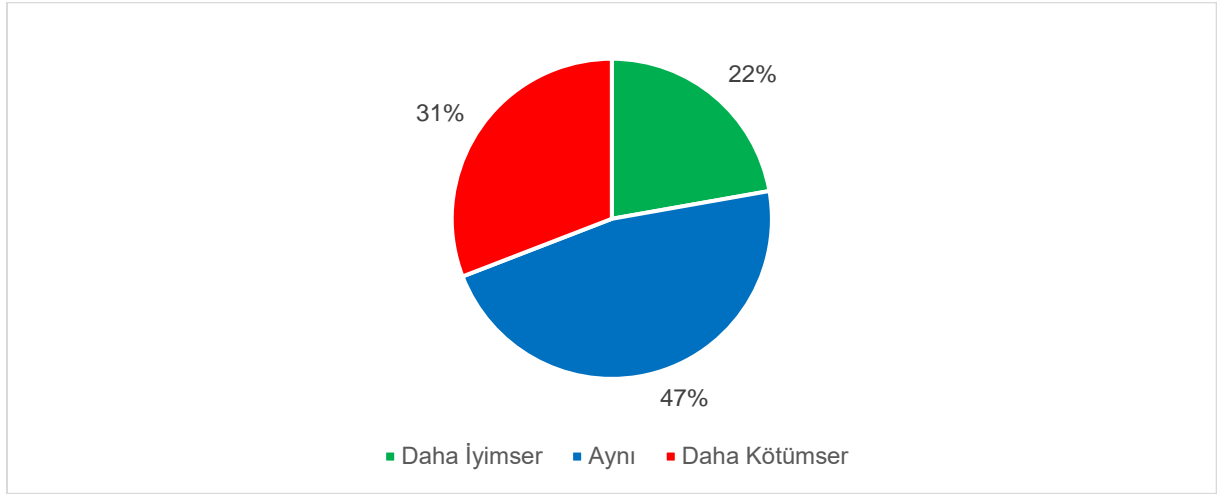
Grafik 29: Tahsilat Değerişimi Beklentisi

Gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki tahsilat değerişimi hakkında beklentilerinin son 6 aylık seyri incelendiğinde; katılımcıların gelecek 3 aylık dönemde sektörlerindeki tahsilat değerişimi hakkında artış beklentilerinde ilk aylarda genel olarak bir artış olacağı yönünde, son ayda ise bir düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğu görülmüştür.



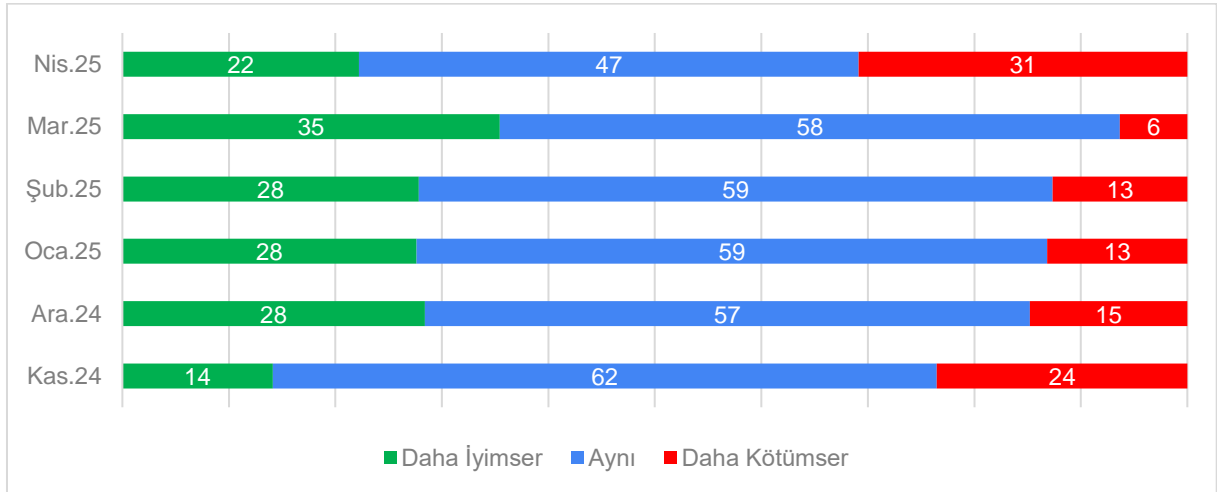
Grafik 30: Tahsilat Değerişimi Beklentisi Değerişimi

Nisan ayında gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki genel gidişat hakkında önceki 3 aylık döneme kıyasla beklentileri değerlendirildiğinde; katılımcıların yüzde 22'si daha iyimser, yüzde 31'i daha kötümser, yüzde 47'si ise aynı olacağını belirtmiştir.



Grafik 31: Genel Gidişat Beklentisi

Gelecek 3 aylık dönemde katılımcıların sektörlerindeki genel gidişat hakkında önceki 3 aylık döneme kıyasla beklentilerinin son 6 aylık seyri incelendiğinde; katılımcıların sektörlerindeki genel gidişat hakkındaki artış beklentilerinde ilk aylarda genel olarak bir artış olacağı yönünde, son ayda ise bir düşüş olacağı yönünde tahminlerinin olduğunu ifade etmişlerdir.



Grafik 32: Genel Gidişat Beklentisi Değişimi

Genel Değerlendirme

Şubat 2015'ten günümüze hesaplanan ve **Mart 2018**'e kadar artan bir eğilim izleyen **FKB Ekonomik Görünüm Endeksi**, bu tarihten sonra azalan bir eğilim sergilemiş ve **Ekim 2018**'de 95,15 değerini alarak en düşük seviyesine ulaşmıştır. **Kasım 2018**'den itibaren dalgalı bir seyir izleyen endeks, **Mart 2025**'te bir önceki aya göre 0,77 puan **artarak** 101,45 değerini almıştır.

FKB Ekonomik Görünüm Endeksi alt bileşenlerinden **Faktoring Sektörü Endeksi**, **Mart 2025**'te 1,07 puan **artarak** 101,55 değerini almıştır.

FKB Ekonomik Görünüm Endeksi alt bileşenlerinden **Finansal Kiralama Sektörü Endeksi**, **Mart 2025**'te 0,22 puan **artarak** 104,81 değerini almıştır.

FKB Ekonomik Görünüm Endeksi alt bileşenlerinden **Finansman Sektörü Endeksi**, **Mart 2025**'te 1,03 puan **artarak** 98,00 değerini almıştır.

Alt sektör endekslerinin tümünde gözlenen artışlarla birlikte, FKB Ekonomik Görünüm Endeksi de artmıştır. FKB Ekonomik Görünüm Endeksi'nde **Nisan 2024**'te gözlenen 2,29 puanlık azalışı, **Mayıs 2024**'te 1,21 puanlık artış izlemiştir. **Haziran 2024**'te 0,46 puanlık azalış, **Temmuz 2024**'te ise 0,86 puan artış gösteren endeks, **Ağustos 2024**'te 0,44 puan azalmış; **Eylül 2024**'te 0,65 puan, **Ekim 2024**'te 0,39 puan, **Kasım 2024**'te 0,26 puan ve **Aralık 2024**'te ise 0,81 puan artmıştır. **FKB Ekonomik Görünüm Endeksi** 2024 yılının son 6 aylık döneminde **Ağustos** ayı hariç olmak üzere artış yönünde bir eğilim sergilemiştir. Bu artış eğilimi **Ocak 2025**'te yerini 3,09 puanlık bir azalışa bırakırken, **Şubat 2025**'te bu azalış 2,78 puanlık bir artışla telafi edilmiş ve **Mart 2025**'te de endeks 0,77 puan yükselmiştir. **Mart 2025**'te endeksin aldığı 101,45 değeri, **2024** yılının en yüksek değerinin gözleendiği **Aralık** değeri olan 100,99'un ve **2024** yılı ortalaması olan 99,34'ün üzerinde gerçeklemiştir. Endeksin genel seyrinden, azalış yaşanan ayların artış gözlemlenen aylar ile telafi edildiği ve endeks değerlerinin son dönemlerde belirgin bir ortalama etrafında küçük dalgalanmalar gösterdiği anlaşılmaktadır. **FKB Ekonomik Görünüm Endeksi**'nin, ekonomik beklentileri yansıtan bir gösterge olduğu akılda tutularak, sıkılaştırma ve istikrar yönünde uygulanan iktisat politikalarının etkileriyle birlikte, aylık değişimlerin kalıcılığı konusunda belirgin bir yargıya varmak için orta ve orta-uzun vadeli zaman ufkunu dikkate almak ve ilerleyen dönemlerde endeksin seyrini gözlemek yerinde olacaktır.

FKB Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi Nisan ayı sonuçlarına göre; katılımcıların **enflasyon beklentileri 2025 Nisan sonu, 2025 yıl sonu ve 2026 yıl sonu** için sırasıyla %2,79; %31,31 ve %23,66 olarak gerçekleşmiştir. **Mart 2025** anket sonuçlarının, **ay sonu** için %2,47; **2025 yıl sonu** için %31,70 ve **2026 yıl sonu** için %22,82 olduğu göz önünde bulundurulduğunda; **Nisan 2025 ay sonu ve 2025 ve 2026 yıl sonlarına** ilişkin enflasyon beklentisinde ihmal edilebilir bir artış gözlenmektedir. Anket katılımcılarının **2025 ve 2026** yılları için enflasyon beklentileri, **OVP**'nin öngördüğu sırasıyla %17,5 ve %9,7 ve **IMF**'nin öngördüğu sırasıyla %24 ve %17,2 tahminlerinden daha yüksek bir seviyede oluşmuştur. Her ne kadar enflasyon beklentileri dönemden döneme dalgalı bir eğilim sergilese de, yıl sonlarına ilişkin beklentiler istikrarlı patikalarını korumaktadır. Enflasyonun doğası gereği, enflasyonu etkileyen etmenlerin enflasyon oranına yansıma hızı ve derecesi kısa, orta ve uzun vadede farklılaşmaktadır. Bu nedenle, bir anket döneminden diğerine enflasyon beklentilerinin değişmesini olağan kabul etmek ve enflasyonun izleyeceği patikayı anlamak için para politikası duruşu ile enflasyonu belirleyen etmenleri, beklentilerin oluştuğu zaman ufkunu da dikkate alarak değerlendirmek yerinde olacaktır. Bu bağlamda, özellikle yıl sonlarına ilişkin beklentilerdeki değişimler dikkate alındığında orta ve orta-uzun vadede para politikası duruşunun, **Grafik 8**'de ve **Grafik 10**'da da görüldüğu üzere enflasyon beklentilerine yansımaya devam ettiği ve enflasyon beklentilerinin durağan istikrarlı bir patikaya oturduğu görülmektedir.

FKB Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi Nisan ayı sonuçlarına göre; katılımcıların **dolar kuru beklentisi**, **2025 Nisan sonu**, **2025 yıl sonu** ve **2026 yıl sonu** için sırasıyla 38,54; 43,59 ve 51,34 olarak gerçekleşmiştir. **Mart 2025** anket sonuçlarının, **ay sonu** için 36,80; **2025 yıl sonu** için 42,57 ve **2026 yıl sonu** için 49,17 olduğu göz önünde bulundurulduğunda katılımcıların döviz kuru seviyesine ilişkin beklentileri, *Grafik 12*'te, *Grafik 14*'te ve *Grafik 16*'da da görüleceği üzere, **Nisan 2025 ay sonu** ve **2025 ve 2026 yıl sonlarında** artmıştır. Katılımcıların yıl sonu beklentileri dikkate alındığında, 2026 yılında bir önceki yıl sonuna göre TL'de %17 civarında değer kaybı beklenmektedir. **Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül, Ekim, Kasım, Aralık, Ocak, Şubat ve Mart** aylarına ilişkin anket sonuçları göre hesaplanan, sırasıyla; %19,60; %18,23; %18,81; %18,27; %18,07; %20,49; %20,62; %20,46; %22,22, %16,56, %17 ve %15 değer kaybı oranlarıyla karşılaştırıldığında, TL'deki değer kaybı beklentisinin dalgalanmalar izlediği ve **Nisan ayında** bir önceki aya göre arttığı görülmektedir. **Nisan ayı** anket sonuçlarına göre, %17 olan 2026 sonu TL'deki değer kaybı oranı beklentisi, aynı zaman dilimi için %23,66 olan enflasyon oranı beklentisinin altında oluşmuştur. Bu bağlamda, katılımcıların döviz kurundan enflasyona yönelik geçişkenliği, gelecek dönemlerde fiyat artışlarının bütünüyle olmasa da önemli bir nedeni olarak göz önünde bulundurduğu söylenebilir. **2025** ve **2026 yıl sonu** için IMF'nin sırasıyla 52,57 ve 62,97 ile **OVP**'nin 42 ve 44,6 tahminleri (*TL ve dolar bazındaki yıllık milli gelir tahminlerinden elde edilen ortalama dolar kuru beklentisi*) ile karşılaştırıldığında, anket katılımcıların **2025 için IMF** tahmininin altında ve **OVP** tahmini ile tutarlı; **2026 için IMF** tahmininin altında, **OVP** tahmininin üzerinde bir beklenti oluşumu içinde oldukları görülmektedir. **Ocak 2024**'ten bu yana Türkiye **CDS** priminde görülen dalgalanmaların (ortalama olarak: Şubat 288; Mart 300,79; Nisan 293,65; Mayıs 259,20; Haziran 271,35; Temmuz 255,61; Ağustos 265,75; Eylül 256,81; Ekim 266,16; Kasım 251,12; Aralık 259,68; Ocak 249,68; Şubat 254,36) devam ettiği ve **Mart 2025**'te CDS priminin bir önceki aya göre 59,23 puan artarak 313,59 değerini aldığı gözlenmektedir. CDS primindeki değişimlerinin, ülke ekonomisine ilişkin risk algılarının göstergesi olması itibarıyla, piyasa katılımcıların döviz kuru beklentilerine yansdığı söylemek mümkündür.

FKB Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi Nisan ayı sonuçlarına göre, gelecek 3 ay için **kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentisi** **Mart ayına** göre %4,55 puan artarak %50,45 ve **FKB**'ye üye kurumlarına ilişkin **sektör ortalama faiz oranı beklentisi** ise **Mart ayına** göre %4,41 puan artarak %57,23 olmuştur. *Grafik 18* ile *Grafik 20*'de görüleceği üzere, kredi faizlerine ilişkin geçmiş aylarda gözlemlenen azalış beklentisi eğilimi, **Nisan ayı** beklentilerinde yerini artışa bırakmıştır. Faiz beklentilerinde artışlar, kredi piyasasındaki ihtiyat eğiliminin güçlendiğini ima etmekle birlikte, bu eğilimin süresi ve kalıcılığını değerlendirmek için ilerleyen dönem anket sonuçlarının gözlenmesi yerinde olacaktır. **TCMB** verilerine göre, **bankalarca açılan kredilere uygulanan yıllıklandırılmış ticari kredi faiz ortalaması**, (tümü ilk hafta olmak üzere) Nisan 2024'te %67,42; Mayıs 2024'te %65,74; Haziran 2024'te %63,18; Temmuz 2024'te 63,10; Ağustos 2024'te %61,66; Eylül 2024'te %60,93; Ekim 2024'te %60,74; Kasım 2024'te %60,34; Aralık 2024'te %61,25; Ocak 2025'te %62,19, Şubat 2025'te %57,08 ve Mart 2025'te 57,02 civarında gerçekleşmiştir. Sektör ortalama faiz oranlarına ilişkin beklenti değerlerinin, gerçekleşen piyasa faizleriyle uyumlu biçimde hareket ettiği görülmektedir.

FKB Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi Nisan ayı sonuçlarına göre, katılımcıların **GSYH büyüme oranı beklentisi** **Mart ayına** göre, **2025 yıl sonu** için %0,10 artarak %3,20 ve **2026 yıl sonu** için %0,05 azalarak %3,55 olmuştur. **Mart ayı** beklenti anketi sonuçlarıyla karşılaştırıldığında, *Grafik 22*'den ve *Grafik 24*'ten izlenebileceği üzere büyüme oranı beklentisinde istikrar yönünde eğilimin devam ettiği gözlenmektedir. Aynı yıllar için **OVP**'nin sırasıyla %4 ve %4,5 ile **IMF**'nin sırasıyla %2,7 ve 3,2 olan öngörülerine karşılaştırıldığında, katılımcıların GSYH büyüme oranı beklentisi, **2025 yıl sonu** ve **2026 yıl sonu** için **OVP** öngörüsünün altında ve **IMF** öngörüsünün üzerinde gerçekleşmiştir.

FKB Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi Nisan ayı sonuçlarına göre, katılımcıların %57'si **işlem hacminin** önceki 3 aylık döneme göre gelecek 3 aylık dönemde artacağı, %28'i değişmeyeceği ve %15'i

azalacağı yönünde görüş bildirmiştir. Bu oranların **Mart ayı** anketinde %66, %30 ve %4 olduğu göz önüne alındığında, **işlem hacmi beklentisinin** *Grafik 26*'dan da izlenebileceği gibi azalış eğilimi sergilediği görülmektedir. **Nisan ayı** anket sonuçlarına göre, **takipteki kredi oranı değişimi beklentisinde** gelecek 3 aylık döneme ilişkin artış %74 olarak gerçekleşirken, katılımcıların %25'i oranın değişmeyeceğini öngörmektedir. Anket sonuçları, **Mart ayı** anket değerleri olan sırasıyla %61 ve %38 ile karşılaştırıldığında, *Grafik 28*'den de izlenebileceği üzere **takipteki kredi oranı beklentisinin** artış eğilimi sergilediği görülmektedir. **Nisan ayı** anket katılımcılarının %26'sı gelecek 3 aylık dönemde **tahsilat oranının** artacağını, %43'ü değişmeyeceğini ve %31'i azalacağını öngörmektedir. **Mart ayı** anketinde bu oranların sırasıyla %28, %54 ve %18 olduğu göz önünde bulundurulduğunda, *Grafik 30*'dan da izlenebileceği üzere **tahsilat değişimi beklentisinin** azalış eğilimi sergilediği görülmektedir. İşlem hacminde azalış yönündeki beklentinin, gerek takipteki kredi oranına ve gerekse de tahsilat değişimine ilişkin beklentilere olumsuz biçiminde yansıdığı ifade edilebilir.

FKB Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi Nisan ayı sonuçlarına göre, katılımcıların %22'si gelecek 3 ayın cari durumdan daha iyi olacağını, %47'si farklı olmayacağını ve %31'i daha kötü olacağını belirtmiştir. **Genel gidişat beklentisine** ilişkin bu sonuçlar, **Mart ayı** sonuçları olan sırasıyla %36, %58 ve %6 ile karşılaştırıldığında, *Grafik 31*'de de görüleceği üzere iyimser-istikrar yönlü beklentinin, olumsuz yönlü bir eğilime döndüğü görülmektedir. **2024 yılında Nisan ve Ekim ayı** beklentileri; kötümserliğin en yüksek olduğu, istikrarlı durumdan uzaklaşma olasılığının arttığı ve sektörün geneline ilişkin olarak dönemler itibariyle istikrarın korunacağı beklentisinin de oransal olarak düşük kaldığı iki ayrı zaman dilimini göstermekteydi. Bununla birlikte, **2024 yılının Mayıs ve Kasım ayları, genel gidişat beklentileri** bağlamında **Nisan ve Ekim aylarında** görülen istikrarlı durumdan uzaklaşma olasılığının, istikrara dönme yönünde yön değiştirdiği iki dönem olmuştur. *Grafik 32*'de görüleceği üzere, **Aralık 2024'ten Mart 2025'e** kadar, iyimserlik oranının istikrar kazandığı göze çarpmaktadır. **Mart ayında Genel gidişat beklentisi** önceki aylardaki olumlu istikrarlı eğilimden, olumlu artan bir görünüm sergilemiştir. **Nisan ayında** ise, bu durumun tersine dönmüş, olumlu artan bir **genel gidişat beklentisinin** yerini olumsuz ihtiyatlı bir duruma bıraktığı görülmektedir. İşlem hacmine, takipteki kredi oranına ve tahsilat değişimine ilişkin beklentiler birlikte değerlendirildiğinde, gelecek dönemde sektörün geneline ilişkin iyimser beklentilerinin yerini olumsuz-ihtiyatlı bir duruma bıraktığı gözlenmektedir. Bununla birlikte, beklenti formasyonunun her bir anket döneminde değişmesinin olağan olduğunu kabul etmek ve dolayısıyla uzun dönemli eğilimler ve aylık değişimlerin kalıcılığı konusunda belirgin bir yargıya varmak için ilerleyen dönemlerde beklentilerin seyrini gözlemek yerinde olacaktır.

EK 1: Endeks Tabloları

Tablo 2: Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi

| | Ocak | Şubat | Mart | Nisan | Mayıs | Haziran | Temmuz | Ağustos | Eylül | Ekim | Kasım | Aralık |
|------|--------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|---------|--------|--------|--------|--------|
| 2015 | | 99,21 | 102,00 | 101,10 | 100,34 | 100,72 | 100,81 | 100,10 | 100,22 | 100,31 | 100,57 | 102,51 |
| 2016 | 99,58 | 100,64 | 103,50 | 102,81 | 103,43 | 103,79 | 101,72 | 102,41 | 102,29 | 102,54 | 103,28 | 103,76 |
| 2017 | 101,77 | 103,27 | 103,50 | 102,11 | 103,15 | 103,04 | 102,59 | 103,10 | 102,40 | 103,06 | 103,52 | 104,60 |
| 2018 | 102,87 | 103,23 | 104,02 | 103,34 | 102,92 | 102,10 | 101,83 | 99,65 | 96,22 | 95,15 | 98,09 | 100,29 |
| 2019 | 96,89 | 97,31 | 100,00 | 99,30 | 99,46 | 97,80 | 99,11 | 97,57 | 99,19 | 100,12 | 100,20 | 101,71 |
| 2020 | 100,20 | 101,04 | 101,06 | 98,72 | 98,02 | 100,45 | 101,20 | 100,98 | 101,94 | 101,56 | 101,75 | 102,30 |
| 2021 | 100,63 | 100,77 | 102,20 | 100,84 | 99,42 | 101,68 | 99,96 | 101,04 | 101,48 | 100,89 | 101,91 | 101,58 |
| 2022 | 98,94 | 100,17 | 101,51 | 100,90 | 100,16 | 100,39 | 97,17 | 97,92 | 98,25 | 98,82 | 99,64 | 100,31 |
| 2023 | 99,51 | 98,78 | 100,33 | 101,04 | 99,49 | 97,82 | 98,37 | 98,66 | 99,29 | 98,78 | 98,96 | 99,31 |
| 2024 | 98,97 | 99,17 | 100,00 | 97,71 | 98,92 | 98,46 | 99,32 | 98,88 | 99,53 | 99,92 | 100,18 | 100,99 |
| 2025 | 97,90 | 100,68 | 101,45 | | | | | | | | | |

Tablo 3: Finansal Kurumlar Birliği Faktoring Sektörü Endeksi

| | Ocak | Şubat | Mart | Nisan | Mayıs | Haziran | Temmuz | Ağustos | Eylül | Ekim | Kasım | Aralık |
|------|--------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|---------|--------|--------|--------|--------|
| 2015 | | 101,67 | 103,59 | 102,14 | 101,24 | 102,04 | 101,54 | 101,47 | 101,82 | 102,58 | 101,65 | 103,08 |
| 2016 | 100,76 | 102,20 | 102,46 | 101,53 | 101,95 | 102,11 | 100,69 | 101,48 | 101,78 | 101,55 | 102,19 | 102,37 |
| 2017 | 101,06 | 102,44 | 102,22 | 100,43 | 101,97 | 101,96 | 101,40 | 102,24 | 101,85 | 102,52 | 103,02 | 103,20 |
| 2018 | 102,25 | 102,91 | 102,77 | 102,11 | 102,35 | 101,79 | 101,88 | 99,67 | 99,51 | 98,98 | 100,04 | 100,35 |
| 2019 | 99,21 | 99,22 | 100,00 | 99,64 | 99,74 | 98,40 | 100,57 | 98,54 | 99,85 | 100,55 | 100,20 | 101,41 |
| 2020 | 100,32 | 100,04 | 100,54 | 98,64 | 97,57 | 99,40 | 100,35 | 99,91 | 100,54 | 100,54 | 100,56 | 101,60 |
| 2021 | 99,57 | 99,82 | 100,85 | 100,01 | 98,71 | 100,70 | 99,00 | 99,65 | 100,90 | 99,64 | 101,15 | 100,96 |
| 2022 | 98,27 | 99,56 | 100,33 | 99,89 | 99,19 | 99,61 | 98,48 | 98,72 | 99,90 | 100,07 | 101,03 | 101,30 |
| 2023 | 100,60 | 100,43 | 101,12 | 99,91 | 100,07 | 99,54 | 100,20 | 100,00 | 99,98 | 100,14 | 100,45 | 100,68 |
| 2024 | 100,22 | 100,32 | 101,21 | 99,50 | 100,26 | 99,21 | 100,08 | 99,75 | 100,59 | 100,76 | 100,71 | 102,27 |
| 2025 | 95,85 | 100,48 | 101,55 | | | | | | | | | |

Tablo 4: Finansal Kurumlar Birliği Finansal Kiralama Sektörü Endeksi

| | Ocak | Şubat | Mart | Nisan | Mayıs | Haziran | Temmuz | Ağustos | Eylül | Ekim | Kasım | Aralık |
|------|--------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|---------|--------|--------|--------|--------|
| 2015 | | 100,60 | 104,58 | 103,47 | 102,63 | 102,54 | 102,91 | 101,19 | 101,95 | 101,05 | 101,63 | 104,06 |
| 2016 | 102,38 | 102,20 | 103,96 | 102,83 | 103,73 | 104,46 | 101,13 | 101,18 | 101,33 | 101,94 | 102,49 | 103,76 |
| 2017 | 101,37 | 103,99 | 104,43 | 102,71 | 103,37 | 103,50 | 102,41 | 102,58 | 101,50 | 102,28 | 102,24 | 104,08 |
| 2018 | 102,41 | 103,08 | 104,47 | 103,41 | 101,81 | 100,69 | 99,99 | 96,58 | 90,70 | 88,82 | 94,70 | 99,23 |
| 2019 | 92,83 | 94,34 | 100,00 | 98,43 | 98,83 | 95,88 | 97,90 | 95,31 | 98,30 | 99,35 | 99,83 | 101,53 |
| 2020 | 100,47 | 101,64 | 101,63 | 99,95 | 97,58 | 100,29 | 100,77 | 100,63 | 102,27 | 101,62 | 102,37 | 102,09 |
| 2021 | 101,41 | 101,25 | 102,89 | 102,43 | 100,79 | 102,02 | 100,09 | 101,75 | 102,57 | 102,01 | 103,04 | 101,62 |
| 2022 | 98,43 | 100,81 | 103,17 | 102,82 | 100,96 | 100,73 | 94,86 | 96,98 | 97,86 | 99,27 | 100,20 | 100,22 |
| 2023 | 100,62 | 100,37 | 102,24 | 105,55 | 101,16 | 98,59 | 99,43 | 100,67 | 101,36 | 100,97 | 100,45 | 100,02 |
| 2024 | 100,79 | 101,14 | 102,49 | 98,88 | 100,64 | 100,35 | 101,75 | 101,18 | 102,32 | 102,53 | 102,65 | 102,75 |
| 2025 | 102,30 | 104,59 | 104,81 | | | | | | | | | |

Tablo 5: Finansal Kurumlar Birliği Finansman Sektörü Endeksi

| | Ocak | Şubat | Mart | Nisan | Mayıs | Haziran | Temmuz | Ağustos | Eylül | Ekim | Kasım | Aralık |
|-------------|--------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|---------|--------|--------|--------|--------|
| 2015 | | 95,37 | 97,81 | 97,69 | 97,15 | 97,59 | 97,98 | 97,63 | 96,90 | 97,31 | 98,42 | 100,39 |
| 2016 | 95,60 | 97,52 | 104,07 | 104,08 | 104,59 | 104,80 | 103,35 | 104,59 | 103,76 | 104,14 | 105,17 | 105,16 |
| 2017 | 102,87 | 103,36 | 103,83 | 103,19 | 104,12 | 103,67 | 103,96 | 104,47 | 103,85 | 104,37 | 105,30 | 106,52 |
| 2018 | 103,95 | 103,70 | 104,82 | 104,49 | 104,60 | 103,83 | 103,62 | 102,70 | 98,44 | 97,65 | 99,52 | 101,29 |
| 2019 | 98,62 | 98,38 | 100,00 | 99,84 | 99,81 | 99,11 | 98,86 | 98,86 | 99,42 | 100,48 | 100,57 | 102,19 |
| 2020 | 99,81 | 101,43 | 101,01 | 97,57 | 98,91 | 101,65 | 102,47 | 102,38 | 103,00 | 102,51 | 102,30 | 103,20 |
| 2021 | 100,92 | 101,22 | 102,87 | 100,07 | 98,77 | 102,32 | 100,79 | 101,71 | 100,98 | 101,01 | 101,54 | 102,16 |
| 2022 | 100,11 | 100,14 | 101,01 | 100,00 | 100,33 | 100,83 | 98,17 | 98,07 | 96,99 | 97,13 | 97,69 | 99,41 |
| 2023 | 97,30 | 95,52 | 97,64 | 97,65 | 97,23 | 95,34 | 95,48 | 95,32 | 96,54 | 95,24 | 95,98 | 97,22 |
| 2024 | 95,90 | 96,04 | 96,31 | 94,75 | 95,87 | 95,81 | 96,14 | 95,69 | 95,67 | 96,46 | 97,19 | 97,94 |
| 2025 | 95,54 | 96,97 | 98,00 | | | | | | | | | |

EK 2: Metodoloji

Tablo 6: Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi - Metodoloji

| Metodoloji | Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|--|---|--|-------------------|-------------------|--|------------------|------|------------------------|------|------------------------|------|-----------|--|----------------|------|----------------------|------|----------------------|------|----------------------|--|------------------|------|------------------------|------|------------------------|------|
| <i>Çalışmanın Amacı</i> | Ekonominin üretim, satış ve tüketim kanallarında yer alan finansal kiralama, faktoring ve finansman sektörlerine ilişkin göstergelerden hareketle oluşturulan bileşik endeks ile piyasanın izlenmesidir. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <i>Verinin Tanımı</i> | Finansal kiralama, faktoring ve finansman sektörlerine ilişkin iktisadi seyrin zaman periyodunda izlenebilmesi amacıyla sözleşme/fatura adedi, tutar ve süre göstergeleridir. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <i>Sektörel Kapsam</i> | Finansal kiralama, faktoring ve finansman sektörlerini kapsamaktadır. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <i>Zaman Kapsamı</i> | Endeksin temel dönemi 2019 yılı Mart ayı olup; sonuçlara ilişkin istatistikler 2015 yılı Ocak ayından itibaren mevcuttur. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <i>Temel Dönem/Yıl</i> | Mart 2019 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <i>Referans Dönemi</i> | İçinde bulunulan aydır. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <i>Ölçü Birimi</i> | Sözleşme/Fatura Adeti – Adet Sözleşme/Fatura Tutarı – TL Sözleşme/Fatura Süresi – Ay | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <i>Dönemsellik</i> | Verinin toplama sıklığı: Aylık Verinin yayımlama sıklığı: Aylık | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <i>Zamanlılık</i> | Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi 4 gündür. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <i>Yayımlama Takvimi</i> | Her ayın üçüncü haftasındaki çarşamba günü Finansal Kurumlar Birliği internet sayfasında yayımlanarak kamuoyuna duyurulmaktadır. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <i>Hesaplama Yöntemi</i> | Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi, finansal kiralama, faktoring ve finansman sektörlerine ilişkin üretim, satış ve tüketim kanallarını gösteren değişkenleri kullanarak oluşturulan ekonomik görünümün zaman içinde meydana gelen değişimini ölçmektedir. Endeksin teorik çerçevesi ortaya konulduktan sonra Ocak 2015-Eylül 2022 dönemini kapsayan veri kümesi analiz edilmiş ardından verinin doğasına uygun olarak 2019 yılı Mart ayı referans dönem olarak belirlenmiş ve izleyen dönemler itibariyle aylık değişimler izlenmiştir. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | Endekste yer alan göstergeler ve göstergelere ilişkin ağırlıklar, endeks geliştirme dönemi içinde gerçekleştirilen masa başı araştırma ve uzman görüşü anketlerine dayanmaktadır. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ekonomik Görünüm Endeksi Ana Grupları</th> <th>Ağırlıklar</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Finansal Kiralama</td> <td></td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Adedi</td> <td>0,16</td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Tutarı (TL)</td> <td>0,40</td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Vadesi (ay)</td> <td>0,44</td> </tr> <tr> <td>Faktoring</td> <td></td> </tr> <tr> <td>- Fatura Adedi</td> <td>0,25</td> </tr> <tr> <td>- Fatura Tutarı (TL)</td> <td>0,28</td> </tr> <tr> <td>- Fatura Vadesi (ay)</td> <td>0,47</td> </tr> <tr> <td>Finansman Şirketleri</td> <td></td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Adedi</td> <td>0,29</td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Tutarı (TL)</td> <td>0,20</td> </tr> <tr> <td>- Sözleşme Vadesi (ay)</td> <td>0,51</td> </tr> </tbody> </table> | Ekonomik Görünüm Endeksi Ana Grupları | Ağırlıklar | Finansal Kiralama | | - Sözleşme Adedi | 0,16 | - Sözleşme Tutarı (TL) | 0,40 | - Sözleşme Vadesi (ay) | 0,44 | Faktoring | | - Fatura Adedi | 0,25 | - Fatura Tutarı (TL) | 0,28 | - Fatura Vadesi (ay) | 0,47 | Finansman Şirketleri | | - Sözleşme Adedi | 0,29 | - Sözleşme Tutarı (TL) | 0,20 | - Sözleşme Vadesi (ay) | 0,51 |
| Ekonomik Görünüm Endeksi Ana Grupları | Ağırlıklar | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Finansal Kiralama | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| - Sözleşme Adedi | 0,16 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| - Sözleşme Tutarı (TL) | 0,40 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| - Sözleşme Vadesi (ay) | 0,44 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Faktoring | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| - Fatura Adedi | 0,25 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| - Fatura Tutarı (TL) | 0,28 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| - Fatura Vadesi (ay) | 0,47 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Finansman Şirketleri | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| - Sözleşme Adedi | 0,29 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| - Sözleşme Tutarı (TL) | 0,20 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| - Sözleşme Vadesi (ay) | 0,51 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | Ekonomik Görünüm Endeksi ana grupları eşit önem derecesinde endeks hesaplamasına dahil edilmiş olup; alt bileşenlerin hesaplanmasında ise göstergelerin ağırlıkları uzman görüş anketine dayalı olarak uygulanan Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP) kullanılarak belirlenmiştir. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | Endekste yer alan göstergelere ilişkin veriler Finansal Kurumlar Birliği tarafından sağlanmakta olup; ham verinin endekse dahil edilebilecek hale getirilmesi için veri düzenlemesi ve kontrolü işlemleri yapılmaktadır. Aylık olarak derlenen veriler kullanılarak takip eden ayın üçüncü haftasındaki çarşamba günü endeks bülteni kamuoyuna duyurulmaktadır. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

Tablo 7: Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi - Metodoloji

| Metodoloji | Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi |
|--------------------------|--|
| <i>Çalışmanın Amacı</i> | Finansal kiralama, faktoring, finansman, varlık yönetim ve tasarruf finansman sektörlerinde karar alıcı ve uzman kişilerin çeşitli makroekonomik değişkenlere ilişkin beklentilerinin izlenmesidir. |
| <i>Verinin Tanımı</i> | Tüketiciler enflasyonu, döviz kuru, GSYH büyüme hızı, takipteki kredi oranı ve faiz oranları gibi temel makroekonomik değişkenlere ilişkin kısa ve uzun vadeli beklentilerin izlenmesi amacıyla üretilen göstergelerdir. |
| <i>Sektörel Kapsam</i> | Katılımcı paneli, Finansal kiralama, faktoring, finansman, varlık yönetim ve tasarruf finansman sektörlerindeki karar alıcı ve uzman kişiler ile profesyonellerden oluşmaktadır. |
| <i>Zaman Kapsamı</i> | Ekonomik Görünüm Anketi, 2023 yılı Ekim ayından itibaren uygulanmakta olup, sonuçlara ilişkin istatistikler bu tarihten itibaren mevcuttur. |
| <i>Temel Dönem/Yıl</i> | Ekim 2023 |
| <i>Referans Dönemi</i> | İçinde bulunulan aydır. |
| <i>l Birimi</i> | Tüketiciler Enflasyonu Beklentisi – Yüzde ABD Dolar Kuru Beklentisi – TL Kısa Vadeli Ticari Kredi Faiz Oranı Beklentisi – Yüzde Sektör Ortalama Faiz Oranı Beklentisi – Yüzde GSYH Büyüme Beklentisi – Yüzde İşlem Hacmi Beklentisi – Kategorik Takipteki Kredi Oranı Beklentisi – Kategorik Tahsilat Değişimi Beklentisi – Kategorik Genel Gidişat Beklentisi – Kategorik |
| <i>Dönemsellik</i> | Verinin toplama sıklığı: Aylık Verinin yayımlama sıklığı: Aylık |
| <i>Zamanlılık</i> | Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi 7 gündür. |
| <i>Yayımlama Takvimi</i> | Her ayın üçüncü haftasındaki arşamba günü Finansal Kurumlar Birliği internet sayfasında yayımlanarak kamuoyuna duyurulmaktadır. |
| <i>Hesaplama Yöntemi</i> | Ekonomik Görünüm Anketine ilişkin veri analizi gerçekleştirilirken tanımlayıcı istatistikler kullanılarak veri kümesi özetlenmektedir. Bu aşamada verinin ölçüm düzeyi ve frekans dağılımı göz önüne alınarak uygun merkezi eğilim ölçüsü hesaplanmaktadır. Diğer bir ifadeyle veriyi tek başına temsil eden değerleri hesaplayabilmek için uygun ortalama seçimi yapılmaktadır. Bu süreçte veri kümesindeki aykırı ya da u değerler analiz edilerek, aykırı (outlier) ¹ veya u değerler (extreme outlier) ² çıkarılarak hesaplanan ortalamalar ile budanmış ortalamalar (trimmed mean) ³ gibi istatistikler arasından en uygunu tercih edilmektedir. |

¹ Aykırı (Outlier) Değer: Tukey's Hinges yöntemine göre hesaplanan Q1: Alt Kartil, Q3: Üst Kartil olmak üzere; $Q1 - 1.5 * (Q3 - Q1)$ 'den küçük ve $Q3 + 1.5 * (Q3 - Q1)$ 'den büyük değerler aykırı değer olarak kabul edilmektedir.

² U (Extreme Outlier) Değer: Tukey's Hinges yöntemine göre hesaplanan Q1: Alt Kartil, Q3: Üst Kartil olmak üzere; $Q1 - 3 * (Q3 - Q1)$ 'den küçük ve $Q3 + 3 * (Q3 - Q1)$ 'den büyük değerler u değer olarak kabul edilmektedir.

³ Budanmış Ortalama (Trimmed Mean): Belirli bir yüzde oranındaki en yüksek ve en düşük değerlerin veri dizisinden çıkarılması sonrasında hesaplanan aritmetik ortalamadır.

EK 3: Anket Formu

Tablo 8: Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi Özet Sonuçları

| Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Beklenti Anketi | | | |
|--|-----------------------|--------------------------------|--------------------------------------|
| | Aylık Enflasyon | Yıllık Enflasyon | |
| | Cari Ay Sonu | Cari Yıl Sonu (Ocak-Aralık) | Gelecek Yıl Sonu (Ocak-Aralık) |
| Tüketici enflasyonu beklentiniz nedir? (%) | 2,79 | 33,31 | 23,66 |
| Bankalararası döviz piyasası ABD Dolar kuru beklentiniz nedir? (TL) | 38,54 | 43,59 | 51,34 |
| Yıllık GSYH büyüme beklentiniz nedir?(%) | | 3,20 | 3,55 |
| Kısa vadeli ticari kredi faiz oranı beklentiniz nedir? | 3 Ay Sonrası 50,45 | | |
| Sektörünüzdeki ortalama faiz oranı beklentiniz nedir? | 3 Ay Sonrası 57,23 | | |
| Sektörünüzdeki işlem hacmi (önceki 3 aylık döneme kıyasla beklentiniz nedir?) | Artacak 57% | Aynı 28% | Azalacak 15% |
| Takipteki kredi oranı (NPL) değişimi hakkında beklentiniz nedir? | Artacak 74% | Aynı 25% | Azalacak 1% |
| Sektörünüzdeki tahsilat değişimi hakkında beklentiniz nedir? | Artacak 26% | Aynı 43% | Azalacak 31% |
| Sektörünüzdeki genel gidişat hakkında (önceki 3 aylık döneme kıyasla) beklentiniz nedir? | Daha iyimser 22% | Aynı 47% | Daha Kötümser 31% |

- Finansal Kurumlar Birliği Ekonomik Görünüm Endeksi ve Beklenti Anketi İstatistikleri Projesi 2022 yılı Mart ayından itibaren İstanbul Üniversitesi ile Finansal Kurumlar Birliği tarafından yürütölmektedir.
- Beklenti anketi sonuçları, katılımcıların değerlendirmeleri esas alınarak hesaplanmakta olup, Finansal Kurumlar Birliği'nin görüş ve tahminlerini yansıtmamaktadır.
- Endeks sonuçları, Merkezi Fatura Kaydı Sistemi'nde (MFKS) ile Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sisteminde (FKSTS) yer alan ve FKB bünyesinde derlenen verilerin kullanıldığı akademik bir araştırmanın ürünü olup, Finansal Kurumlar Birliği'nin görüş ve tahminlerini yansıtmamaktadır.